

309210

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 5.

జనవరి 1918 నం॥ ఆగస్టు నెల 15 వ తేది గురువారము

No 116

సంపుటము ౫

శాశ్వత వామ సంవత్సర శ్రావణ మాస శుద్ధ అష్టమి.

సంచిక ౧౧౬

బహుమతులు

శీలా లేక సురేంద్రనగరము:—ఇందు శ్రీల మనస్సు
ర్యము చాపల్యాదుగుణములు వర్ణింపబడినవి. రూ. 1-0-0
యశోధర్:—ఇందోక యాదుడి తనమగని సైంగల యాహు
గమున కై పడరాని పాటుపడి యున్న తస్థితకై మును 0-12-0
మనోరమ:—మగని పేట కేగి రాక్షసులతో బిచ్చుకోవడం
సామర్థ్యముచే విడిపించి, శ్రీల వెంట్టిచేయను. 0-10-0
జగ దేవరంధ్ర:—అన్నై చడరాని పాటుపడి యున్న తస్థిత
తికై వెచ్చు సామర్థ్యంతో కడ ... ఆ. 0-10-0
సహనోదరవాంఛ:—తమ్మునకు బుద్ధిలేక కలహించినవ
అన్న సహింపకలయా ననుటకు శోధించును. ఆ 0-4-0.
అత్తలార్యాటమున కోర్కనికోడండ్ర ప్రలాపము:—
అత్తలు కోడండ్రను బాధించు విధముగాగలది. ఆ. 0-2-0
మిత్రదోహము:—అపవర్ణంబున మిశ్రునిపై నిండుమోడి
కడకు తాను బిచ్చుకోన్న వారిని గురించిన నవల 0-8-0
586 వలయావారు:— కణ్ణా బుక్ డిపో.
6, సెంకటేశపేట్టి, పిడి, సామలకాగు పేట, మదరాస్.

అమృతాంజనము

అక్కని డబ్బితో సహా సీసా 1-కి వెల 0-8-0.
తలనొప్పిల మాన్పును.
పార్శ్వపుష్పావస్థల కాకోలును
వాయువు గోట్టి పోగొట్టును.
కువాసనగలిగి యుండును.
క్రలియింట కుండదగినది.
చనమూలికలచే హింసూజీకరముగా
తయారుచేయబడు మంచిమందు.
విదేశములలో కూడ దీనిని వాడుచున్నారు
మోహిని త్రైలము:— శ్రీ పురుషులు వాడు
టకు యోగ్యమైనది. మెదడుకు చలువజేయును.
పెండుకలు రాలకుండును. పెండుకలు నునుపు
జేరును. సువాసనగలిగి యుండును. 0-12-0
అమృతాంజనము దీక్ష, బాంబాయి బింద్ మదరాస్.

ఆంధ్రపత్రిక

1-7-18 మొదలు చందానివరము.

చందా సం॥ కు	విద్యుత్తిక	సంచిక
6 మాసములకు	9-0-0	9-12-0
3 ,,	4-8-0	5-8-0
1 ,,	1-8-0	
వి. పి. ఖమ్మం శరే తమకు భరించవలయును.		
లోకలు చందాదారులకు మాత్రము		
విద్యుత్తిక చందా సం॥ కు	15-0-0	
... .. 6 మాసములకు	7-12-0	
... .. 3 మాసములకు	4-0-0	
... .. 1 మాసమునకు	1-8-0	
విద్యుత్తిక.	0-1-0	

వారపత్రిక సంచిక
చందా సం॥ కు 3-0-0 4-0-0
మనెబడు : ఆంధ్రపత్రిక.

నోటీసు (1281)

కచ్చినాడు తాలూకాలో నున్న కిదివేడు
జానక పురము చెరువులకు మరమ్మతు చేయుటకు
10926, 854 రూప్యములు అంచనా వేయబడి
నది. తిరుపతిలో దేవస్థానము కచేరిలో 1918 నం॥
ఆగస్టు 26వ తేదీ మధ్యాహ్నము వై నుదాహరిం
చబడిన మరమ్మతు పని వేలము వేయబడును.
ఈ పనిని చేయదలచుకొనినవారు ఒక్కొక్క పనికి
మొదట 100 రూప్యము డిపాజిటుకట్టి పాట పాడ
నప్పుడు. పాట ఖాయబడిన పిదప వ్రాసి యివ్వ
వలసిన ఒప్పదల కాగితమును కచేరీ వేళలయందు
దేవస్థానము కార్యాలయమున చూడవలెను.
తిరుపతి తిరుపతి } శ్రీ మహాంతు ప్రయాగదాసుజీ,
దేవస్థానము ఆఫీసు }
1-8-18. విచారణకర్త.

ఆంధ్రవిద్యావిధి; విన్నపము.

ఆంధ్రులయందు విద్యావ్యాపనము తృప్తి
కరముగ లేదు. ఇంజనీరింగు వైద్యకళాశాలలందు
విద్యార్థులకు ప్రవేశము దొరకుట దుర్లభము.
ప్రవేశము దొరకినవారికి పోషణము దుర్లభము.
ప్రస్తుతము నుండు విద్యార్థులు ప్రవేశమును
పొంది పోషణకై అల్లాడుచున్నారు. విద్యాభి
మానులు ఆంధ్రదేశాభిమానులు ప్రత్యేకము
ఈ విద్యార్థులకు గాని ఆంధ్రవిద్యావిధిగాని సహ
యము చేయుటకు ప్రార్థితులు. భావయులందెల్ల
విద్యాదాన ముత్తమదానము. సొమ్ము సీక్రింది
వినిచావగాకు కంపనలయను.
ఆంధ్రవిద్యావిధి కార్యదర్శి, తాలుకాజిల్లా, మదరాస్.

The Glory of Man is his
STRENGTH

NOT PHYSICAL ALONE, BUT FUNCTIONAL,
SEXUAL AND NERVOUS TOO.
Hence, one and all ought to try to pre-
serve it in the heyday of Youth, guard and
insure against its loss as a precautionary
measure, and obtain and regain it, at any
age and at any expense, if already lost,
through any cause whatsoever. How? By a
timely use of the world-renowned mechanical
device called "E" manufactured on Dr.
Fier's Principle of Hypoæmic Treatment
by Messrs. Huston Brothers Co., of Chicago
U. S. A. priced at Rs 15 only (packing
postage &c, charged extra) sent all
over, highly recommended by several leading
medical authorities of the East and the West and countless
numbers of gratified cured patients.
Why? because if other wise, the Man who does not possess
this necessary attribute of life is only a so called Man.
Absolute secrecy guaranteed. Correspondence only in
English: write to-day, in all confidence if really interested on
free descriptive literature regarding this marvellous cure, especially mentioning the "Andhra Patrika
to the
Bectrus (A. P. DEPTT) Sole Agency for the East, Patana (Punjab) India.

అమృతాంజన అవశేషము.
ఈ అమృతాంజన గ్రంథమును పుస్తకముగా పోషించి
చి బలమును కలిగించి యున్నదనుట చేసి చేతి కాగిత
ముంటు పోగొట్టును. మొదటను పుస్తకమును కలిగి
తేజస్సును కలిగించును. దీనియే, భేదము, తలనొప్పి,
కామ్యుతోషి మొదలగువానిని తప్పక నివారించును.
219 అర్థమాన డబ్బి 1-కి వెల 2-0-0-0.
వైద్యకళా శ్రీ మహేశ్వర కోచింగ్స్
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, 557, బ్రాహ్మ, మదరాస్
కారణంబు: ఇది శ్రీభక్తవేదని అను పాటకము.
సంఘముచేత సంస్కరణమునకు పూర్తి నిందు గావించింది.
అందకు ఇది తీరవలయును వెల 0-1-0-0 పోస్టేజీ చేయ.
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, 7 కింబు శట్టిపిడి, మదరాస్

శ్రీశేషులయిన గోపాలకృష్ణ గోకతాని చ ౫-ని
రంగుల చిత్ర పటము
ప్రతి 1-కి 0-1-0 12 ప్రతులకు 0-9-0.
వి. పి. ఖమ్మం ప్రత్యేకము.
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము,
పోస్టాఫీసు 213, మదరాస్.
ఆత్మబిజ్ఞానము
విన్నపము చక్కని గ్రంథము. వెల ౧. 0-8-0
మనెబడు, ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము
పోస్టాఫీసు 213, మదరాస్

రాజకీయ సంస్కరణములు.

(-)-
ఆంధ్రనామముల యభిప్రాయములు.

ఆంధ్రప్రతిభా సంపాదకునకు:

అయ్యా, హిందూదేశ రాజ్యాంగతంత్రమున త్వరగా ముప్పు జరుగనున్నది. ప్రపంచమునంతట అట్లుడికి కట్టుడికించుచున్న దారుణమహాసంగ్రామమే దీనికి కారణము. అందు భారతయోధులు చూపిన పాతకము దీనికి మూలము. ప్రపంచమున నిరంతర శత్రుత్వము లేకుండ, సమస్తజాతులు సలిగి పోకుండ, కాపాడుటకు బహుశా యాదవావంశంబున దుమికి దేశస్వంత్రతములకై పోరాడుచున్న మన బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారు మననందగ నిష్పించి యున్న పటికంఠ యుద్ధమున కంగబలమున కట్టబడును. భారతభూమియందీ విశేషముగ గూర్చు నీమార్పులు గావించవలసివచ్చితి. భారతీయులు పాశ్చాత్యమార్గముల నవలంబించి ఆంగ్లేయ విద్యావ్యాపకత్వమున ప్రభాస్వాప్యమును గోరుచుండి రనియును దానికొరకు దేశీయ దేశభావములు ఊర్జ్వలములై రనియును ఆ యాకాంతి నణప సుధరిపాలననదానమే సాధన మనియును సంస్కరణ ప్రచారక నొక్క వికల్పించుచున్నది.

మనపటికే రాజకీయ జీవమునందలి వివిధస్థితులయి ఏయే యభిలాషలతో పనిచేయుచున్నవో అవి యథాస్థాయముగ నిప్రజాభివృద్ధికి దోహదపడవలసి. ప్రజాభివృద్ధి మొదలగుండి చివరవరకు జరిగిన మార్పులకు సంగ్రహించి చెప్పుచున్న ప్రభుత్వ నకును భారతీయుల దేశస్వత్వముల స్వేచ్ఛాభావముతో వారిని వారికొప్పగింప నిజమున యుద్దేశ్యమున్నట్లు స్పష్టపడక మానదు. కాని హిందూదేశమున నిజమున కక్షిపామధ్యములు స్వయముగ నా రెండుకపోవుటచేత సుధరిపాలన మే ఘనమ విశేషముగ మొనరిగి సామ్రాజ్యమునకు భంగముకలిగి వారియందు లీనమై యున్న రాజ్యసంరక్షక తాదర్శమునకు భంగము వచ్చుచేయించు అడుగడుగునకును వారు జడియించుచున్నట్లు స్పష్టముగ ఆ ప్రజాభివృద్ధి తంత్రమున గోచరమగుచున్నది. ఆంగ్లేయభావమునందలివో తత్సద్భావమునందలివో రాజ్యాంగప్రతిష్ఠాపనలు స్వరూపముల ను కు ప యు క్తములయినవి నిర్మించుట యవసరమని నిశ్చయించిరి. అచ్చట నున్న సంస్థలన్నియును, మనకు గూడ నుండవలె ననిరి. కాంగ్రెసునీకు పథకిము గోనట్లు రాష్ట్రీయస్వాతంత్ర్యము కలగజేయుట యవసరమనిరి. ఇవియన్నియును సమంజసముగ నే యున్నవి. కాని దేశవాసులయందు వారిపూర్వస్థితి లెంచుచున్న ఆ క్రొత్తభావమునకు ఆయాప్రతిష్ఠాపనల కుండ కలసిన హక్కు లుండక కొన్నిటికి హక్కులు పూర్వముగ లేకుండజేసియు కొన్నిటికి అంతరాయముల నెక్కువగ గల్గించియు ఆయా సంస్థలను దేశీయమున కలుగజలసిన స్వాతంత్ర్యలాభము లేకుండజేసివారు. అట్టిలాభము పూర్వముగ దేశమునకు లభించుటకు ఏవిధసంకల్పములు గూడ చాలునట్లు లాభాభివృద్ధిలను గనపడదు. పునాదులులేనివారు. ఇండ్లుకట్టి వారు. గుమ్మములుపూత్రము నల్లరాళ్లతో నిమెంటువేసి విగించివారు. గుర్రమునకు శీలకట్టి సవారిచేయుటకు లీగిన సాధనలన్నియు మొనరిగి రికాయలమూత్రము వైకి ఎత్తికట్టి నై నెక్కురావును లీనుకు కట్టికట్టి కట్టెము ప్రక్షునండుమరియు కని చేలికిచ్చి జాలుపట్టుకొని నడుపుకొని పొమ్మను లాగు చేసిరి. స్వాతంత్ర్యముకొర కెదురుచూచుచున్న దేశభావముల కిది యాకాంక్షము కలిగించింది. మనపటికంఠ ఎక్కువ మనోవేదన కలిగింది. నన్ను వెరుగుతుండనున్నది. మనది మన మనభవించుటకు మీలేదు. అప్పుడు నువ్వెట్లుండును? అందుచే దేశభావములు కమయనవ్యతమును గనపరచుచు అనంగీకారమును కల్పించుచు వలసిన మార్పులను నూచించుచు దేశభావముల నిగించుచు ప్రతివిధముల పలువోట్ల ప్రాతల మూలముగను సుధరిమూలముగను తమతమ యభిప్రాయములను వ్యక్తీకరించుచున్నారు. అట్టి యభిప్రాయము లొసంగవలసిన దనియు యుక్తమయిన వానిని అనుసరింతు మనియును ప్రకటించబడియెను. ఇప్పుడు దేశప్రముఖులు తన్నిమి త్రముగ నిరాకరణవాదులు, సమీకరణవాదులు, సమృద్ధివాదులు నని మూడుత్రై లయిరి. నిరాకరణవాదులు కావలసినస్వాతంత్ర్యము దేశమునకు లభించలేదు గావున సంస్కరణముల పూర్వముగ పరిత్యజింపవలెననుచున్నారు. సమృద్ధి వాదులు సంస్కరణములు చక్కగ నున్నవి. లేనిది మన కేకొంచెమో యిప్పుడు లభించింది. ముందు లభించు సాధనములు గనబడుచున్నవి. ఎక్కువ గోరిన గొంతెక్కువోరక యందు

రేమో! ప్రభువుల కక్కడ కోపమువచ్చునో? ఇచ్చిందానితో తొప్పించుదము వారితో వైత్రాగి నుండము. వారిని పంచి మాటాడుకొందము. వారికి కోపము వచ్చిన మనకసలే లేకుండపోవునేమో? యనుచున్నారు. సమీకరణవాదులు పొగున్న నుండనీ. అట్లు తీసివేయుతము. కట్టునిప్పించుము. లేనిది వెట్టిం తము. దేశమందగముగ లిసి యొకకంఠ్యముగ బనిచేయుదము అనుచున్నారు. ఇట్టి సమయమున ఎవరిభావము లెన్నున్నవో అందుగల సాధకబాధకము లెన్నున్నవో ఒకరి కొకరు చెప్పి కొనుట యవశ్యకము. ప్రజాభివృద్ధిభావమును క్రయముగ విమర్శించి అందుండ కలయు లోపముల తోచినతెన్నున విన్నవించెదను.

ఆంగ్లేయైందపులు దేశస్వాతంత్ర్యమున కిప్పుడు కేక్కు భావముతో పనిచేయుచున్నవారు. చిరకాలమునుండి నిరంతరముగ వారనుభవించుచున్న స్వాతంత్ర్యములకు వర్తకలాభముల కిప్పుడు నష్టముకలుగనున్నది. తన్మూలమున వారునకుము కట్టి మనకువ్యతిరేకముగనున్నారు. ఈవిషయమగు కాసనము ఉండవలసియున్న ఆంగ్లేయదేశమున వీరిపక్షమున నొకప్రతికక్ష బయలుదేరింది. అక్కడివారికి దక్క యాంగ్లేయైందపు. సాయము జేయుచున్నారు. వారందరూ కలిసి మనదేశ పనినను స్వరూపాలనమే కల్పనదగియున్నారు. వారికి సమాధానము చెప్పి వారినిప్పించిగాని మనకు స్వరాజ్యప్రదానమే లేదు. మాంటూరూ మృత్యువానికి ఆంగ్లేయైందపుల నొప్పించి తా నీయదలంచిన మట్టుకడను మనదేశమునకు స్వరూపాలనము లభించజేయుట యొకపని. మనల సమాధానము జేయుచుం యొకపని. మనము విమర్శించుచున్న దీరందును మనమునలెట్లు కొని విమర్శింపవలయును.

కోపూరు. తల్లాప్రగడ సూర్యనారాయణరావు.

* * * *

సామ్రాజ్యపరిపాలనము.

ఆంధ్రప్రతిభా సంపాదకునకు:

అయ్యా, కార్యనిర్వాహక శాఖ:— రాజధానుల పరిపాలనలో పలెనే ఇండియా గవర్న మెంటుకు సంబంధించిన విషయములు కూడ స్వాతంత్ర్యములు, ప్రజాయత్రములు అని రెండు విధములుగా విభజనచేయబడవలెననియు, స్వాతంత్ర్యవిషయములు అధికారవర్గము వారికిని, ప్రజాయత్ర విషయములు మంత్రులకును, అధికము చేయబడవలయుననియు నిదివరలోనే ప్రాసి యంటిని మరియు స్వాతంత్ర్య, ప్రజాయత్ర విషయములను గూర్చి వాయుటలో రిపోర్టునందలి పట్టికలో ప్రజాయత్రములుగానుండుటకు నియమింపబడినది గాక అదనముగా ప్రజాయత్ర విషయములుగా నుంచుటగాను మనము కొరకలసినవానిని కొన్నిటిని పేర్కొనియుంటిని. వీనిలో ఒక్క రాజధానులకు సంబంధించినవే గాక, ఇండియా గవర్న మెంటుకు సంబంధించిన విషయములుకూడ కలవు. అట్టివిషయములన్నియు ఇండియా గవర్న మెంటులోని మంత్రులయొద్దనందుండవలెను. ఈ మంత్రులను కాసననిర్వాహకభాగిని ప్రజాప్రతినిధులనుండి యెక్కువ కలుకుబడి గల వారిని గవర్నరు జనరలుగారు ఏర్పాటుచేయవచ్చును. మరియు ఇందుకు చేరిన అధికారవర్గశాఖలో ఒక జేకీయుండువలెను. ఈయన కూడ ప్రజాప్రతినిధులనుండియే యేర్పాటు కావడవలెను.

కాసన నిర్వాహకశాఖ:— రెండువంతులు ప్రజాప్రతినిధులతో నూరుగురు మెంబర్లుగల ఒక సభయును, 21 రు ప్రజాప్రతినిధులతో ఏ బది మంది మెంబర్లుగల స్టేటు కౌన్సిలనును నొకసభయును కలసి కాసన నిర్వాహకశాఖగా రిపోర్టు ప్రకార మేర్పడింది. ఈ స్టేటు కౌన్సిలు తీసివేయబడవలయునని కొందరి యభిప్రాయము. ఏ దైన కాసన సభవారితో నామోదించబడిన బిల్లులు గవర్నరు జనరలుగారు స్వతంత్రించి దేశమునకు పోనికరగి మన కారణమున నిరాకరించుట కంటె స్టేటు కౌన్సిలులో దానిని చర్చించుట మేలుగాన స్టేటు కౌన్సిలుకూడ నుండుట మ చిదగియే నా యభిప్రాయము. మంత్రుల యధీనమందున్న ప్రజాయత్రవిషయములలో కాసనసభకే సంపూర్ణాధికార ముండవలెను. కాని యీ విషయములనుగూర్చి కాసనసభకే యామోదించబడిన వెనుక ప్రతి చట్టమును, నిబంధనయు మొదలగునవి స్టేటు కౌన్సిలువారుకూడ చర్చించి, వారికి తోచిన కొన్ని సవరణలను చేయవచ్చును. అట్టి సవరణలు కాసనసభ ఆమోదించవలెనను

నిష్పంధ ముండ కూడదు. అని కేవలము సలహా పూర్వకములుగానే యుండవలెను. వారిని కాసనసభవారు ఇష్ట మున్నవో ఆమోదించవచ్చును, లేనివో ప్రోహితము వచ్చును. స్టేటు కౌన్సిలులోని ప్రజాప్రతినిధులు ప్రజాయత్ర విషయములకు సంబంధించిన ఏదియైన బిల్లును ప్రవేశ పెట్టవచ్చును. అది కాన్సిలుచే నామోదించబడిన వెనుక, వారిని కాసనసభవారు విమర్శించి పూర్తిగా ఆమోదించవచ్చును లేదా ప్రోహితమువచ్చును, లేదా కొన్ని సవరణలతో సంగీకరింపవచ్చును. స్వాతంత్ర్య విషయములకు సంబంధించిన బిల్లుల విషయములలో రిపోర్టు యొక్క 279 వ పేరాలో ఏర్పరచ బడినట్లుగానే చర్చజరుగవచ్చును. ముందుగా బిల్లు కాసన సభలో చర్చింపబడి, తరువాత స్టేటు కౌన్సిలులో చర్చింపబడి వారితో చేయబడిన సవరణలు కాసనసభ కామోదించియుండుగా నుండనివో రెండు సభలువారును కలసి చర్చించిన మీదట బిల్లు ప్యాసుచేయబడవచ్చును. స్టేటు కౌన్సిలులోని ప్రజాప్రతినిధులకు దేశమునకు సంబంధించిన అన్ని విషయములలోను చర్చించుటకును, ప్రయివేటు బిల్లులను ప్రవేశ పెట్టుటకును అవకాశము లేకుండజేయుట మాకీష్టములేదని మాంపేరు మెన్బర్లుగారు 821 వ పేరాలో నుడివియుండిరి. వైసభటి ప్రకారము వారి యభిప్రాయము కూడ నెరవేరగలదు. గవర్నరు జనరలుగారికి ద్రువపత్రము నిచ్చు నధికార ముండవచ్చును ఎంత జరుగుచు వచ్చినయేబిలు నిను ముందుగా కాసనసభలో చర్చింపబడకుండ ప్రత్యేకము స్టేటుకౌన్సిలు వారితో స్వానుజ్ఞయబడ గూడదు. గవర్న మెంటువారితో యేర్పడిన బిల్లు ప్రవేశ పెట్టుటకు కాసనసభవారు అవశ్య యియ్యనియేడల గాని యేసిథితిలో నైనను గవర్న మెంటుబిల్లును ప్రోహితముగాని దానిని గవర్నరు జనరలుగారు భృవపత్రము నిచ్చినమీదట స్టేటుకౌన్సిలువారు చర్చించి ప్యాసుచేయ వచ్చుననియు, అట్టిబిల్లు తిరిగి కాసన సభవారికి చర్చించుటకు పాపబడవలయు 279 వ పేరాలో ఏర్పాటుచేయబడినది. ఇట్టి యేర్పాటుండగూడదు. ఇట్టి బిల్లు స్టేటుకౌన్సిలువారి యామోదము నొందితర్వాత, తిరిగి కాసన సభవారు విడిగా చర్చింప నవసరములేకుండ, కాసనసభవారు న, స్టేటు కౌన్సిలువారును కలసి చర్చించినమీదట ప్యాసు చేయబడవలెను.

బడ్జెటు కార్యనిర్వాహక శాఖకు చేరిన అధికారవర్గము వారును, మంత్రుగమువారును కలిసి ముందుగా నేర్పాటు చేసి కాసనసభలో ప్రవేశపెట్టవలెను. అక్కడ చర్చ జరిగిన తర్వాత స్టేటు కౌన్సిలులో చర్చించిన విషయ ప్యాసుచేయబడవలయును. స్టేటు కౌన్సిలువారు స్వాతంత్ర్యములతో పాలు ప్రజాయత్రములను కూడ చర్చించుటకు ఆకాశ మియబడి నందున, ఇందు విషయములలో కాసనసభయొక్క అభిప్రాయములను ఎప్పుడును వారు తెలిసికొనుచుండరే గాన, బడ్జెటు నేర్పాటు చేయటంలో స్వాతంత్ర్య, ప్రజాయత్ర విషయముల రెండింటిని సమానదృష్టితో చూడరేమో యని భయపడవలసిన అవసర ముండగూడదు. కాని మొత్తముమీద ప్రజలకు మాత్ర మెప్పటికినీ స్టేటు కౌన్సిలునెడల అపోహమట్లుకు తగ్గదు. స్టేటు కౌన్సిలులో అధిపము సగముమందియైనను ప్రజాప్రతినిధు లున్నవో కొంతవరకు ప్రజలకు దానియందు సమీక యందును గాన ఆ ప్రకారము జరుగుటయే యుక్తమము. కాసనసభకు భగ్నుమతయు నధికారము గవర్నరు జనరలుగారి కుండగూడదు.

పితాపురం, ఆగష్టు 12 ముల్కాల్ వేంకటగోపాలరావు.

* * * *

అవసర కృష్ణామండలసభ

ఆంధ్రప్రతిభా సంపాదకునకు:

అయ్యా, హిందూదేశకార్యదర్శి మాంపేగుగారిచేత ను రాజప్రతినిధి మెన్బర్లుప్రభుత్వ పురువుగారిచేతను తయారుచేయబడి విమర్శనార్హమై ప్రకటించబడిన హిందూదేశ రాజ్యాంగ సంస్కరణలనుగూర్చి నీటిపన్ను వాచ్చించుటను గురించి చర్చించి మనఅభిప్రాయమును దెలుపుటకై అవసర కృష్ణామండలసభ బందరు పురనుండియును 24 లేదీ ఉదయం 7 గంటల నుండి గౌరవనీయులగు రావు బహద్దరు మోచర్ల రామచంద్ర రావు పంతులుగారి ఆధ్వర్య త క్రింద సమావేశమగును. దివానుబహద్దర్ వారణాసి నుబ్రహ్మణ్యంగారు ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులుగానుండ సంగీకరించిరి. జిల్లాలోని ప్రముఖులెల్లరు నిచ్చేయుదురని నమ్ముచున్నాము ప్రతినిధి రుముము 0.8-0 నిర్వారణ చేయబడినది. ప్రేతుకులు ఉచితముగా రావచ్చును. ప్రతినిధులకు భోజనాదికగులు యేర్పరచబడును. బందరు ప్రేక్షకవర్గ 28 లేదీ రాత్రినుండి ప్రతినిధులు ఆహ్వా

నింపబడుదురు. ఈ సభ కాల ముఖ్యమైనది గనుక ప్రతినిధులు వివిధ వర్తకములను చూడబడుచున్నది. గ్రామ సంఘములు, తాలూకా సంఘములు తమ ప్రతినిధులను పంపకలే నని కోరబడుచున్నది. ఏ గ్రామమునుండి ఎందరు దయచేయవలసి కాదనబడుచున్నది. ముందుగా తెలియజేయుదు రని నమ్ముచున్నాము.

వారణాసి సుబ్రహ్మణ్యం
అవ్యవసాయాధ్యక్షుడు

ఆంధ్రరాష్ట్రీయసభ-సంస్కరణములచర్చ.

ఆంధ్రప్రతిభాసంపాదకుడు:

అయ్యా, మాంటాగుమంత్రిగారు మనకు ప్రసాదించబోవు రాజ్యాంగసంస్కరణముల విషయము జేయున తీవ్రముగా చర్చ జరుగుచున్నది. మన మెన్నఁదొసంతోషముల నుండి జాతీయ, మిశ్రవాదుల సమ్మేళనపరమటకు తయారు చేసి జేయుసంస్థలన్నిటిచేత అంగీకరింపజేసిన కాంగ్రెసు-లీగు సంస్కరణములను మంత్రిగారు ప్రోత్సహించినందున, జేతముల అసంతృప్తిని వివరించుట అవసరము. మన వాయువులు సయితము ప్రజాభిప్రాయమును గమనించి వారికి మార్గ దర్శకులు కాకుండు, మన యుద్ధవముల ఖండించుట కెంతయు భగిరథ ప్రయత్నములు చేయుచున్న మన శత్రువుల నెనుక చేరి తాళము చేయుచుండుటవలన, జేతము చాలా సంవత్సరములలో నున్నది. మన శత్రువుల పట్టుబాటులవలన, బెంబంటు, సుబ్రహ్మణ్యయ్య, మోతీలాల్ నెహ్రూ, వార్మ, మాన, జమ్నాదాసు ద్వారకావాస్, చిత్తరంజనదాసు, విజయచంద్రపాలు మున్నగు స్వరాజ్యవాదులు సయితము తిరిగి బోవుచున్నారని వ్రాయుట కెంతయు విచారకరము.

కావున ప్రకృత రాజకీయవాతావరణమున ఆంధ్రులెటు ల ప్రవర్తించవలయు ననునది ఆలోచనీయము. ఆంధ్రులు తట్టుదలగల వారనియు నిరంతర మాత్మకేవా పరతంత్రులనియు, జోకరించి జంకరనియు భారతవర్షమంతయు తలంచుచున్నది. ఇతరప్రాంతముల ప్రజలు మనము సంస్కరణముల పట్ల నెటుల ప్రవర్తించబోవునన్న మేయని యాతురతతో చూచుచున్నారు. కాని జేతభక్తియందు యత్నాచూషుగల యాంధ్రులు, గౌరవప్రతిష్ఠలుగల యాంధ్రులు శత్రు జరుగబోవు రాష్ట్రీయసభకు వచ్చి సంస్కరణములపట్ల తమ అభిప్రాయమును వ్యక్తీకరించి ఆంధ్రుల ఆత్మగౌరవమును నిలుపుకొందురుగారి.

మొన్న నేలము జిల్లాలో జరిగిన ప్రత్యేకమండల సభ రాజకీయ చరిత్రమునందు చాలాముఖ్యతను మైనది. అచ్చట ప్రజలు నిశ్చలజేతభక్తులగు మినముపల్లి జమిందారులు రాజా వేంకటాచలరెడ్డిగారు బాటపట్టు అధినానాయకు శ్రేష్ఠిగారు మున్నగు వారి నాయకత్వము కింద రాజ్యాంగ సంస్కరణముల పట్ల అభిప్రాయమును తెలిపినటుల ఇంతవరకు జరిగిన ఏ రాష్ట్రీయ సభలోను, మండలసభలోను, నెవరును నిశ్చయముగా తెలిపి యుండలేదని నాఅభిప్రాయము. ఎవరో కొందరు తప్పు, కాంగ్రెసులీగు సంస్కరణములు మనకు ప్రసాదించబడుదాక నొక అడుగున వెనుక నెట్టువని ప్రతిజ్ఞలు గావించిన నాయకులు, మంత్రిగారు మన జేతమునకు వచ్చినపుడు కొట్టికొనిన సంతకములచేసి మన సంస్కరణములను మంత్రిగారికి పంపుటకు ప్రజల నెంతయో యత్నపాపరచిన నాయకులు, సంపూర్ణ స్వరాజ్యము ప్రసాదించబడునంతవరకు ఇనుమంతియేయియు జంకక యాందోళనచేయువలయునని వాగ్దానముచేసిన నాయకులు. సయితము నేలమువారివలె సంస్కరణములపట్ల అభిప్రాయ మిచ్చియుండలేదు.

వారు చేసినతీర్మానము అశ్విద్యుత్తుగానానన్నది. రాజనీతిజ్ఞుల అందు మాత్రమే కనుబడుచున్నది. 1917 సంవత్సరము అగష్టు 20-న తేదీ వాడు మాంటాగు మంత్రిగారు బాధ్యతాయతీప్రభుత్వమునసాధ్యమైనంత తీర్మానమునప్రసాదించుట అంగ్లప్రజలయొక్క ఆదర్శమని వాగ్దానముచేసిన ప్రకటనమును బట్టిచూడ, నూతనసంస్కరణములు అసంపూర్ణము, అసంతృప్తిగను నున్నవి. అనేకవేలయేండ్లనుండి రాజ్యపరిపాలనము చేయుటలో ప్రజానిధులని పేరుగాంచిన మనకా నూతనపరములు ప్రసాదించబడిన, మనము వానిని నిర్వహించుటకు అనర్హులమై, ఇచ్చినవానినే పుచ్చుకొంటిమని లోకము దెప్పుగలదు. రాష్ట్రీయపాలనము, ప్రజాప్రతినిధులచేతులలో నుంచని యే సంస్కరణములును మనకు అవసరములు. కార్యనిర్వాహక విధము ప్రజాప్రతినిధులకు లోబడుటలు చేయనివిధానమును ప్రసాదించిన అంగ్లరాజనసభకు చాలాఅగౌరవము. కావున

కాంగ్రెసు-లీగు సభలవారు వెంటనే కాంగ్రెసులీగుసంస్కరణములకు యాదర్శములుగా దీసికొని మన యాశయముల కనుకరించి స్పీయును తయారుచేసి, తక్షణమే ఇంగ్లాండునకు కొందరిని పంప ప్రత్యేక కాంగ్రెసువారు తీర్మానించవలయుననిరి.

ఈ అభిప్రాయములనే మనము సయితము గైకొని తీర్మానము చేయవలయును. అప్పుడే ఆంధ్రరాష్ట్రీయసభ నిజమైన ప్రజాభిప్రాయమును తెలిపిన దగును.

కావున ఆంధ్రులు ఈ విషయమున ఎటుల ప్రవర్తించెదరో చూడవలయును.

చెన్నై పురి, అగష్టు 18 ఎం. వి. ఎన్. శర్మ.

నోటు:— నిన్నటి పత్రికలలో డాక్టరు పట్టాభి సీతారామయ్యగారు ఆంధ్రరాష్ట్రీయసభ చేయదగిన కార్యక్రమమును గురించి వ్రాసినవిషయము చాలా అసంతృప్తికరముగ నున్నది. నిరంతర సేవాపరమున అధికారుల కార్యక్రమమును బాగుగా నెరిగిన డాక్టరుగారు ఇంకను మాంటాగుగారి సంస్కరణ ప్రజాభిప్రాయని ప్రధానమాత్రముల నంగీకరించి మన యాశయముల నూతన సంస్కరణములందు చొప్పించ ప్రయత్నము చేయుటలో బాధ మేమియులేదు. మన కాంగ్రెసు సంస్కరణములనే మూలాధారములుగా గైకొని మాంటాగుగారి మంచిసూత్రములను మేండులకు కోరగూడదో తెలియజున్నది. బాధ్యతగల నాయకులే ఈ సమయమున వెనుకంజ చేసిన జేతస్థితి ఎటులమానో డాక్టరు పట్టాభి సీతారామయ్యగారికి నివరించుట అవసరము.

శర్మ.

మాంటాగు-మెమ్మసభసంస్కరణములు.
గ్రాహ్యములా? అగ్రాహ్యములా?

ఆంధ్రప్రతిభాసంపాదకుడు:

అయ్యా, మాంటాగు-మెమ్మసభ సభాత్మ ప్రకటింపబడినప్పటినుండియు జేతనాయకు లామోదమున దెలుపుచు కొన్నిమార్పులను మార్చించుచుండిరి. కొందరు మహారాజులను సంస్కరణములు తమ కాదరణీయములని ప్రకటించిరి. ఒకరిద్దరు తమ నిరాకరణమును సహితమున తెలియచ్చిరి. కాని సంస్కరణముల ప్రకటనముతో బాటు కొందరు స్వరాజ్యవాదులను ప్రాసీక్యూషను చేయుటయు స్వరాజ్యసంఘములను సోదాశీయులును తటస్థించియుండుటయు రాలెటుకమానకొందరు ప్రకటించుటయు తటస్థించియుండుట చే మూర్ఖమింట్లో సంస్కరణముల నిచ్చినప్పటికలెనే ఇప్పుడును జాతీయవాదులను బాధించి మిలివాదులను చేరదీయు ప్రయత్నములు గన్పట్టుచున్నవి. ఇట్టితరుణములో ప్రస్తుతసంస్కరణములు అగ్రాహ్యములని చెప్పటకు కొందరుసంకయింతురు. ఇంతవరకును మనజేతములో ఈసంస్కరణములనుగూర్చి మూడు విధములయిన అభిప్రాయములు బయలుపడెదవని. (1) వృద్ధులయినమిలివాదులు, ఆంగ్ల హైందవ ప్రతికలు, ఇంగ్లాండులోని శక్తికలు, కొందఱు అంగ్ల ఉద్యోగులు. ఈ తరగతి అభిప్రాయములు సంస్కరణములను బట్టులవలె బాగుదును, ఇండియాకు మహాపకారము జరుగజున్నదనియు, అందుకు కృతజ్ఞులమై యుండవలయుననియు నూచించినవి. కొందరు మిలివాదులు కొన్ని మార్పులను మార్చించిరి. వై ప్రతికలలో ఒకటి రెండు వ్యతిరేకాభిప్రాయమును మార్చించినను మొత్తమున అంగీకరించినవి. ఇచ్చటి ప్రతికథలకు ఆంగ్లేయులకు నాయకుడైన వెల్చీగారు సంస్కరణములు అంత తీవ్రముగా లేవనీయు జాతీయవాదు లంగీకరింపరు గనుక వారి నెదుర్కొన సంసిద్ధులై యుండవలయుననియు నూచించిరి.

(2) రెండవ పక్షమువారు ఇదివరకు ప్రభుత్వమువారిచే అమితకాదు లని మాసింపబడుచుండు జేతనాయకులు. వీరు మొదటివానితో కలిసి మిలివాదుల మనసింపుకొనకలేదనియు వారితో కలిసియుండవలయుననియు అభిలషించువారు. మనుషటివలె మిలివాదులనుండి చీలిపోక కలిసియుండవలయుననియు సంస్కరణములను నిరాకరింపక తీవ్రముగను, తీవ్రాతితీవ్రముగను విమర్శింపవలయుననియు సంస్కరణములలో ఎత్తుపమాదులను చేయవలయుననియు కోరుతురు.

(3) మూడవపక్షమువారు ఈసంస్కరణములు అనర్థనాయకము లనియు వీనివలన ఉపకారముకంటె అపకారమే ఎత్తుపగలుగుననియు కనుక వానిని నిరసింపవలయుననియు చెప్పుదురు.

మొదటివారు కాంగ్రెసుస్పీయునకు నున్న బెట్టి మాంటాగు సంస్కరణముల శిరసావహించి యూరేకుచున్నాడు.

రెండవపక్షమువారిని తమదగ్గరకు చేరవీయక అమితకాదులని మాసింతురు. వీరిలో బహుమందికి సంస్కరణము లాదరంతమున్న అవి యసలే రాజమాయని భయము. రెండవపక్షము వారు కాంగ్రెసు చేతను అభిప్రాయముల నెప్పించి అటులేరువారి కాంగ్రెసు తీవ్రున ఇంగ్లాండునకుబోయి అచ్చటివారిచేత సంస్కరణముల వృద్ధిచేయింపవలయునని కోరిక. పార్లమెంటులో లెల్లుబెట్టినప్పుడు క్రామికసంఘపు మెంబర్లచేత తమ సంస్కరణములను వృద్ధిచేయింపవలయునని వీరియభిప్రాయము. మొదటివారికి ఇంగ్లాండులోని ఇండియా స్పీకీలు లవబడువారు కులజేతలు. రెండవవారికి పార్లమెంటులోని క్రామిక (హార్) సభ్యులు ఇష్టజేతలు. మొత్తముమీద ఈ యభిప్రాయములవారును పూ సహాయజేతులు. వెనుక కాంగ్రెసు స్పీయును బాగుదును అది తమచరకును సాత్విక నిరోధ మవలంపవలయును ననియు చెప్పుచుండిరి కాని ఇప్పుడు మెల్లగ వానిం బారబడిచిరి. సాపము మొదటిపక్షమువారు కాంగ్రెసు స్పీయును బహిరంగమునదలి జేసి క్రొత్త ప్రజాభిప్రాయ గ్రహించుటగాని రెండవవారు అట్లుచేయక క్రొత్త ప్రజాభిప్రాయ గ్రహించుటగాని నిగ్రహించుటగాని పనికిరాదనియు వానిని ఊరక విమర్శించి వదలి చేయవలయు ననియు ప్రతికంపస్వగ వాదులుజేయుదురు. వీరు మొదటి పక్షమువారిని తృప్తిపరచుటకై నూతనప్రజాభిప్రాయ నిగ్రహంప రాదనరురు. రెండవవారి సావధానికొరకై కాంగ్రెసు స్పీయును ఆమోదించు మందు రెగాని ఆచరణమున దారికి నున్న బెట్టి క్రొత్త ప్రజాభిప్రాయ మార్చవలయు ననరురు. వీరి వాగాదంబంమే నిశ్చయమైనయెడల కాంగ్రెసు ప్రజాభిప్రాయమున నిలువబడి వానిని అవసరమయిన యెడ వృద్ధిచేయుటకు మారుగా నాచరణమున వానిం దగ్గించురు. మొదటివారికంటె జేతమునకు వీరే ఎత్తుక ముప్పు చేయబడుదురు. మొదటివారు తమప్రత్యేకతను బోగొట్టుకొన నిచ్చగింపక రెండువారిని తలపిచేయుచున్నాడు. రెండవవారు మూడవపక్షమువారు లేనిచో తమకు బలమందదనియు వీరిందటేని చేరదీసి నూతనప్రజాభిప్రాయ ఎత్తుకమార్పులు జేసినట్లు గన్నది కాని నంగీకరించితిమని యెప్పించ జారుడు. కాటకుగారును మెగ్గానల్లుగారును వాచాగారును శ్రీనివాస కాశ్రీగారును లాసర్థిగారును ప్రథమ పక్షమునకు నాయకులు. బెంబంటుగారును, హర్షి మకాగారును చితికొండబాను రెండవ పక్షమునకు నాయకులు. బెంబంటుగారు ఇదివరకు మనము క్రొత్త ప్రజాభిప్రాయ నంగీకరించుయెడల నిడెకనాము పార్టీ వారిని బలపరచినవార మగుదుననియు అందువలన మాంటాగుగారి పక్షము బలహీనమగుననియును చెప్పుచుండిరి. కాని వీరి పక్షమువా రిప్పుడు తమ బోధల ఉల్లాసేసి జేతములోని ని, రాక రణ పక్షమును నిర్మూలము చేయవలయు నను నూపాతో మనము క్రొత్త ప్రజాభిప్రాయ నిరాకరణము గాని స్వీకరణము గాని జేయగూడదనియు ఊరక విడువల సినదనియు రాష్ట్రీయ సభకు బోధించుచున్నాడు. హర్షి మకాగారు మధ్యరాష్ట్రీయలయొక్క అగ్రాసవాదిపతిగనుండి ఈ సిద్ధాంతమును బయలుపెరదీసిరి. మన ఆంధ్రులలో వాచాగారి పక్షమున జేత నాయకు లుండరని భావించెదను. కాని హర్షి మనగారి ఉపేక్షావాదమును పురస్కరించుకొని డాక్టరు పట్టాభి సీతారామయ్యగారు నిన్నటి పత్రికలకు వ్రాసిన వ్యాసము ఆంధ్రజాతీయవాదులకు సంతాపము కలిగింపక మానక. కేవల మిది ఉపేక్షావాదమును గాదు సాపేక్షవాదమును గాదు. విమర్శింపవలయునది. అంతటితో తక్కువ అగిపోయి గ్రాహ్యమో అగ్రాహ్యమో చెప్పగూడదది. వీనికి వారిచ్చిన కారణము మాత్రము చిత్రముగ నున్నది. ఈ నూతన ప్రజాభిప్రాయము గ్రాహ్యమో అగ్రాహ్యమో చెప్పవలయునని మనలను కోరలేదనియు మనము విమర్శ మాత్రము చేయవలయుననియు వారు వాదించురు.|| ఈ వాదము యొక్క అసత్యమును ఈ ప్రజాభిప్రాయము పూర్వచరిత్రమే రుజువుచేయగలదు. మనకోసాన్ని సంస్కరణములిచ్చి మనము తృప్తిపొందితిమని నాకమునకు నిరూపించు ప్రయత్నము లివి యని మనమెఱుంగుదుము. మనజే నొప్పించుటకే కాని యెడల ఇప్పటి యా గడ మంతయు జరిగి యుండుదు. మన యభిప్రాయములను గమనించి మన యంగీకరణమును బొందుటకు కర్మము అను మహావిచిత్రపాత్రము మన జేతమున కంపబడినది. ఈయనగారి ప్రజాభిప్రాయ ఇప్పటి ప్రజాభిప్రాయ భేదము లేకుండు మనమెఱుంగుదుము వీరు జేతమంతయు దిరిగి వ్యాసములు వ్రాసిఆంగ్ల ఇండియానుల యొక్కయు జేతనాయకుల యొక్కయు అభిప్రాయములను అభిమానిము జేసికొని కలకత్తాలో సి. ఆర్. వాసుగారి చేతనావరణ ప్రజాభిప్రాయ బోలిన యొక వానిపై సంతకము బెట్టించుకొని వెదలిపోయెను. ఇది మొదటియత్నము.

మదరాసులోని బ్రాహ్మణశ్రేణివారులకు లగు నాయకులగు మున్నగువారితో ఇప్పటి ప్రజాశక్తిని బోలెడనాచి తాకితీ తయారు చేయించి మా బ్రాహ్మణశ్రేణివలన ఇట్టి బాధలకు నే ఇయ్యకలసిందిలోకమున నాటింపజేయుట. ఇదియేదేశ యెత్తు.

మాంశేగ్యచెప్పునట్లుగాను ఇప్పటి ప్రజాశక్తిని ఇండియా లోని బ్రాహ్మణ శ్రేణివలన సమర్థిస్తే తయారు చేయించుట ఇంగ్లండులోని ఆంగ్లో ఇండియన్ బ్రాహ్మణ శ్రేణివలన సమర్థిస్తే మేర్పడినారు ఈ ప్రజాశక్తిని ప్రతిపక్షమున నుండియు టయు ఇండియాలో అందరు వీరి కంగీకరించవలసినదనియు అటుగానినో మాంశేగ్యగారి పక్షము బలపీఠమైతి. సమస్య రణములును రా నవి తె ద రిం రి అమాయకు లగు మన దేరియనాయకులచే తల యూపించుట ఇది మూడవయెత్తు.

కొందరు ఇంగ్లీషువారు మనకు స్నేహితులై కనిపెట్టెను మన నాయకుల నందరిని రు రా శీ లు వెట్టి లొంగ వీసి ఈ ప్రజాశక్తిని సంస్కరించిన ఉత్తముని చెప్పి వారిచే దానికి నైయోగించుట ఇదియును మనకు బాధకముగ నేర్పెను. వీరికులకు ప్రత్యేకముగా క్రొత్తగా ప్రాతినిధ్య మిచ్చియును పూర్వము ఎప్పుడో మహాత్మునియుల కిచ్చిన ప్రాతినిధ్యము కొంతగలదు తీసి వేయించుచు నూచించుటచే ముష్టి లీనువారు కాంగ్రెసునుండి నిరసించుటకు సంసిద్ధులై క్రొత్త ప్రజాశక్తిని పొగడి ప్రభుత్వమువారి ప్రసాదమునకై వేచియుండుట బ్రాహ్మణశ్రేణిలకెన్నియో యాగలు వెట్టి వారి కంగను ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్య మిచ్చుక నిలిచి విడిపటిచియుండుట.

ప్రతిమతియు మొన్న నీడును అలహాబాదు లెట్టి సెంటు గవర్నరు గారగు బల్లభుగారి యవస్థాసమున బట్టి యు బ్రిటిషు కాంగ్రెసుకు మిటివారు ఇతరు లుగ్గ న్నే హితులును వీరి కంగీకరింప జేయుటకై మనమున్న ఆకులమును ఈ ప్రజాశక్తిని స్వీకరింప జేయు ప్రయత్నములో కానో సీతారామయ్యగారు మనకు శివులని యున్నది.

సింగులలో కలిగింపబడు The People (జనులు) అను పత్రక తోటా ప్రకటించబడిన సంచికలో ప్రభావవ్యాసమున "ఇండియా ఏమి చేయుచున్నది?" అను శీర్షికతో ఈ కింది విధముగ వ్రాయుచున్నది. "అయినను మేము సంపూర్ణముగా నెఱుంగుట కనగాకను లేకున్నది ఏకాభిప్రాయము కలిగింప బడుచున్నదనియు మొదటి అభిప్రాయభేదములు నశించి వివిధ పక్షములవారు ఒక చక్రముకొరికి వచ్చుచున్నారనియు చెప్పవచ్చును. ఇప్పుడు అతివాదము మితివారు లను భేదము నశించినది. కొన్ని మామూలలో చెప్పునట్లు ప్రజాశక్తిని స్వీకరింపవలసిన దని అన్ని పక్షములవారును చెప్పుచున్నారు. ఈ వ్యాసమున మాలవ్యాగారు మదరాసు నాయకుడని వ్రాయు బడినది.

ఈ వ్యాసమున బట్టి మనమందరము ఈ సంస్కరణ ప్రజాశక్తిని సంగీకరించితి ము లోకము నెట్లు ప్రేమ నెట్లుచున్నారో ప్రాంతవచ్చును. వీరి నన్నిటిని మరచి సంస్కరణ ప్రజాశక్తిని మన నితావరణముకొరకు గాని స్వీకరణము కొరకు గాని ప్రకటించలేదనుట అచితము. మనలో కొకచో కొంద రట్లు చెప్పినను ప్రతిపక్షమువారు చేయు చర్యలనుబట్టి యై నను గ్రహించి సరియైన మార్గమున నలంబించింప వలసి యున్నది. ఇప్పుడు మన యనంగీకారము తెలుపని యెడల మత సమయమెది? మాంశేగ్యగారు చిత్తుపడ్డకులు తయారుచేయబడుచున్నదని చెప్పియుండిరి. మనవారు నూచించు మార్పు లేకున చేయుదురు. చట్టము కయ్యలైన తరు వాలె ఇన్టి వాయనము ప్రయ్యోగించే! వాయనము అని అనిపించు కొనుటకు మరల నొక పర్యాయము మరల నావ్యవహారగా! కాన నో యాంగ్లభారామి నిజమయిన యోగము తెలుపు సమయము వచ్చినది. మీ భర్తమును నెరవేర్చును.

ఉన్నవ లక్ష్మీనారాయణ.

* * * *

గుంటూరుపిజ్జావన-హరిసర్వోత్తమరావుగారి ప్రశ్న

I

ఆంధ్రప్రదేశ్ కా సంపాదకునకు:

అయ్యా, మాంశేగ్య మున్నగడ్డ స్నేహితులయ్యారు లో ప్రభువుమన ప్రకటించినవ్యాసములో సంపూర్ణముగా స్నేహము నిరాకరింపబడినదనియు, తరువాలె ప్రకటికమైన విజ్ఞాపనయందు మార్పులతో అంగీకరింపవచ్చునని యున్నదనియు అందువలన వాటిప్రాయము మార్పుదల చేసికొన్నట్లుగా నా మిత్రులు గాక హరిసర్వోత్తమరావుగారు నూచించుచు వ్రాసిన ప్రకటనము ఈలోకా చూచితిని. అయితే రెండవదానియందున్న "మాంశేగు మహానర్థపథకమును సంపూర్ణముగా

మార్పు నొందించి అందు కాంగ్రెసు లీగువిధానమందలి ప్రభావములు చొప్పించగాని, దాని సంగీకరింప వీలులేదని యుండుటచేత తిరస్కారముయొక్క అభిప్రాయమునే వెలిబుచ్చుచున్నదను భావముతో ఆవిజ్ఞాపనయందు నేనున్న సంతకమును చేసితిని. తేవగిరిరావుగారు ఇదివరలో ఈ వారిచిన తీరున విజ్ఞాపనము కొద్దిగా సు:డవలె నని అభిప్రాయపడినందున, ప్రజాశక్తిని పూర్ణముగా చర్చించిన వ్యాసమునకూడ ప్రచురించుట అవసరమని యెంచి అవ్యాసమును పంపితిమి. కాని రెండును ఏక కాలముందు పత్రికలకు చేరక కారణా తరములవలన రెండవ విజ్ఞాపనము ఆవస్థముగా పనుటచేత ఇట్టి సందేహమునకు నెడవై నది. ఇప్పటికిని మొదటి వ్యాసములో వ్రాసినభావమునే కలిగియున్నాను. రెండవ విజ్ఞాపనయందు సంతకములు చేసిన తదితరుల యభిప్రాయములు ఇట్లే ఉన్నవని నా గట్టి నమ్మకము.

లక్ష్మీరాజు మేకలనరసింహ రావు.

II

ఆంధ్రప్రదేశ్ కా సంపాదకునకు:

అయ్యా, ఈ నెల 12 వ తేది గల తమప్రతికారత్నంబున మ-రా-త్రి, గా. వారి సర్వోత్తమరావుగారి సందేహమును తలచించినాను. ఈ పురమానుండి రెండుప్రకటనలు ప్రకటించబడినవియు, అందు రెండవదానియందు కొన్ని మామూలలో సంగీకరింపవచ్చునని యున్నదనియు వారు వ్రాసియున్నారు. మాటల భేదమే కాని రెండవదానియందును సంపూర్ణ తిరస్కారభావమే యున్నది. మార్గకటనయందు మాంశేగుగారి నూచనలను మార్పులతో సంగీకరింపవలయునని చెప్పబడియుండలేదు. కాంగ్రెసు సూత్రముల నందిమిచ్చి పూర్ణముగ మార్పు చెందినగాని వాటి సంగీకరించుటకు వీలులేదని చెప్పబడియున్నది. అనగా కాంగ్రెసు సూత్రములనే నిరూపించుచున్నదిగాని వేరొందుగాదు. తప్పుగనో, యొప్పుగనో, మనవామరులెల్ల నొక ప్రజాశక్తిని తయారుచేసి ప్రభుత్వము వారికి పంపియున్నాను. అట్టి దానిని పుడు వెనక త్రొక్కివేసి నూతన నూచనల కేల మనవాదబడుచున్నారో తెలియకున్నది. అదియునుగాక ప్రభుత్వము వారి క చట్టమును తయారు చేసి దానిరూపమును మనకు చూపింపలేదను, మన యంగీకారముగాని తిరస్కారముగాని యుండవలెగాని ఏదియో మాయాకారముతోనన్న యీ మాంశేగుమంత్రిగారి సూచనలయందు యెందుల కిట్టి అభిప్రాయ భేదములు కలుగవలెనో తెలియకున్నది. ఈ విధానమును మిక్కిలి సంగతమని ప్రభుత్వమువారు చెప్పటయు, అది గాదియని మనము మనపక్షము తెల్పుటయు, తుదకేదోయొకటి రాతీకుదురునప్పుడు ప్రజలు వెల్పుటయు జరుగవలెగాని, మనలో మన కెందులకెట్టి రాజీవి? తొలినతే వేదిభావమును మనము ప్రభుత్వమువారికి పంపియుంటిమి, అవిధానమునే యిప్పుడును కావలెనని కోరవలెను. కాని కాల మతిక్రమించినకొలది, కాంగ్రెసు విధానము పనికిరాదనియు, స్వయంనిర్ణయసూత్రమునకు భంగములేని నూతనవిధాన మునకల్గి కునియు తోచుచున్నది. కాంగ్రెసు విధానమే బాగులేదన్నప్పుడు, మాంశేగు సూచనలు బాగుగా బాగులేదని వేరే చెప్పవలెనా? నన్నటి తలంపులు నేడు లేవు, నేడున్నవి రేపు మాటుచున్నవి. ఈవిధముగా పరిణామము పొందుచున్న యీ కాలములో ఆ యభిప్రాయములే సరి యని యెవరు చెప్పగలరు? మాదజూడ మాంశేగు మంత్రి మాచనలు నేరీవీరకాయవలె నున్నవనుట కెంతయు సందియము లేదు. తిరస్కరించినంత మాత్రమున, మన మింతకన్న చెప్పన దేదియు లేదు. మనీ పూసిన నేరేడు పండును గొంతున వేసికొనిన నమలుటకు కష్టమై గుటక పడ నేరదు.

చట్టి నరసింహచార్యులు.

III

అయ్యా, సోమవారము ఆంధ్రప్రదేశ్ సంచిక మాయూరికి ఈలోకాననే చేరినందున మా ప్రకటనములందు అభిప్రాయభేద మున్నట్లు నామిత్రులు హరిసర్వోత్తమరావుగారి రెంచినట్లు కనబడుచున్నది. అట్టి ప్రకటనములు రెండు తెలుపబడుటకు కారణము చల్లా తేవగిరిరావుగారు తెలియజేసియున్నారు. రెండవ దానియందును కాంగ్రెసు స్నేహమునే గాని యితరప్రజాశక్తిలను అంగీకరింప వీలు లేదను భావమునే నూచించియున్నది. కాని క్రొత్తవారు చదువునప్పుడు అభిప్రాయభేదమున్నట్లు కనబడుటకు తగినట్లు ఉండిన ఉండవచ్చును. అయినను నా అభిప్రాయములు ఈపత్రిక చూడక మునుచే నేను పత్రికకై వ్రాసిన లేఖలన గుప్తపడగలను.

14-8-18

వె. సుబ్బారావు.

ఫోటో నెంటు జారి గెజెటు

ఆగస్టు 18 మంగళవారము.

వ్యాఖ్యానము

బందరులోని ప్రత్యేకమాజిస్ట్రేట్ గారగు శేకరిండు గజపతి ఘంటాబాగు రేచుస్థానమునకు రాజీనామా యిచ్చి నందున, వారి కీయబడిన అధికారములు తినివేయబడినవి

రివిన్యూ కాఫీ.

డిప్యూటీ కలెక్టరు తిరుపత్తూరు కృష్ణస్వామయ్యగారు నెల్లూరునుండి గంపామునకు బదలయింపబడిరి.

డిప్యూటీ కలెక్టరు తాకికొండ సీతారామయ్యగారు నెల్లూరునుండి వచ్చిన తదనంతరము నెల్లూరునకు బదలయింపబడిరి.

డిప్యూటీ కలెక్టరు ఆగ్నాటూ రాజాబహదరు మొదలి యాతగారు దక్షిణార్కాడునుండి చిత్తూరు ప్రెజిడెన్సీ బదలయింపబడిరి.

మనసికలుకాక:- ముంద్రగి హనుమంతరావు గారు ఆదోని మునిసిపల్ సభ్యులుగా నియోజింపబడిరి.

సింగారెడ్డి శేషచలరెడ్డిగారు రాజామహేష్వరాలూకా బోర్డునకు, కడపతాలూకాబోర్డుకు డాక్టరు కె. నారాయణ పరంజ్యోతిగారు, సభ్యులుగా నియోజింపబడిరి.

బందరు మున్సిపల్ సభకు, ఉదయగిరి గోపాలరత్నము గారు, మధోల శేంకటరామసుజరావుగారును సభ్యులుగా ఎన్నుకొనబడిరి.

కర్నూలుజిల్లా ధోను తాలూకాబోర్డుకు, దివిరెడ్డి గారి ఎల్లారెడ్డి, పల్లివ్రాము తిమ్మారెడ్డి, కె. ఆర్. నందరరాజ అయ్యంగారు పల్లె నాగేశ్వరరావుగారు, కర్నూలు తాలూకా బోర్డుకు సి. రంగారెడ్డిగారును సభ్యులుగా నియోజింపబడిరి.

అనంతపురముజిల్లాలోని మొగండ్ తాలూకా బోర్డుకు రొడ్డుమ వెంకోబరావుగారు సభ్యులుగా నియోజింపబడిరి

చిత్రాఖిలబట్టణము తాలూకా బోర్డునకు చినస్వామినుండ రయ్యగారు సభ్యులుగా నియోజింపబడిరి.

పార్వతీపురము తాలూకాబోర్డుకు విశ్వవాధము ఋచ్చనపంతులుగారు సభ్యులుగా నియోజింపబడిరి.

విద్యాశాఖ.

మొన్నటి చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయపు బి. ఏ. పరీక్షలలో, ఇంగ్లీషుభాషయందు, విజయనగరము మహారాజాగారి కలాశాలలో చదువుచున్న కే. వనమానసంహమగురు, రాజధానికి ప్రథములుగా కృతార్థులై నారు.

ఇంటర్మీడియేటు పరీక్షలో పల్నాకిమిడి రాజాగారి కలాశాలయందు చదువుచున్న బి. లక్ష్మీనరసింహస్వామి గారు రాజధానిలో రెండవవారుగా కృతార్థులై నారు.

బల్లారి ప్రెయినింగు విద్యాలయము ఉపాధ్యాయులుగానున్న కే. నానాస్వామిగారు. టి. హనుమంతరావుగారి స్థానమున ప్రధానోపాధ్యాయులుగా నదరు పాఠశాలకే నియోజింపబడిరి.

ఆర్. సీతారామరావుగారి స్థానమున బల్లారి ప్రెయినింగు పాఠశాలకు కే. గోపాలరావుగారు ఉపాధ్యాయులుగా నియోజింపబడినారు.

నెల్లూరు డి॥ మునసబు కోర్టులో

అసలు 1918 సం॥ నె 458 రు.

కొందూరు కోడంద్రావరెడ్డి వారి

1. కంఠెనగోళ్ల వెంకట్రామరెడ్డి
2. ఆ. చెంచమ్మ
3. ఆ త్రిపుల్లి నరసారెడ్డి

ప్రతివాదులు

ఈ నెంబరు 1 టన ప్రతివాది తన క్రెడిటర్ల లాకీలను ఎకవేయ దురుద్దేశ్యముతో ఆ స్థితిగరించి 1, 2, ప్రతివాదుల పేరిట జరిగించియుండే పరాధీనములు చెల్లనేరదని డిక్లరేషన్ పొందుటకు వాది తనకుగానున్న ఇతర క్రెడిటర్ల తరపున నున్నా ఈదావా దాఖలు చేయుచు అందరి క్రెడిటర్లలాభము కొరకుగాను వ్యవహరించుటకు పర్యవక్ష యిష్పించవలసినదిగా వాది దాఖలు చేసియుండే వి ఎ. నె 712-1918వ పిటిషన్ తే 2-9-1918 డికి వాయిదా నిర్ణయింపబడియున్నది గనుక 1 టన ప్రతివాదియొక్క క్రెడిటర్ల తమకు ఆక్షేపణలు యేమైనా ఉండినయెడల వై వాయిదా కోజున నెల్లూరుడిప్రీక్టు మునసబుకోర్టువారి యెదుట హాజరై చెప్పకొనవలసినది.

R. Subbarayadu.

(1283) వాది పక్షము.

కాశీపురి శాసనసభ.

నేటి దినచర్య.

నేటిదినము తిరిగి చుట్టూము 11 గంటలకు పెంబు జాల్మి కొంటు శాసనసభ సమావేశమయినది. గవర్నరుగారి రధ్యక్షతన హాజరయిరి.

తేలియ బొంబములను యభివృద్ధిగావించుటకు చెన్నపురి ఆయుర్వేద కళాశాలకును తదితర విద్యాలయములకును విరివిగా గ్రాంటులను చేయించవలయుననియు, యా విద్యాలయముల కలన గాని తదితరములగుండ గాని.

(ఎ) ప్రాచీనవైద్యగ్రంథముల భాషాంతరీకరణములను ముద్రించుటకును.

(బి) తేలియబొంబములయొక్కయు, వైద్యకాస్త్రములయొక్కయు విలువను కనుగొనుటకు పరిశోధనపుటకును.

(సి) యువాని ఆయుర్వేదవైద్యముల నేర్పుటకై పాఠశాలల నెలకొల్పుటకును, గవర్నరుమెంటు వైద్యకళాశాలలందును. పాఠశాలలందును యువాని ఆయుర్వేద విద్యార్థులకు పాఠశాస్త్రమునును ప్రయోగము నేర్పుటకు సదుపాయము లేర్పరచుటకును, ప్రభుత్వమువారు ప్రభుత్వముల చేయవలయునని యొకతీర్మానమును గాని రంగారాయులవారు సహజముచు యట్లుపర్యసించిరి:— చెన్నపురిలో ఆయుర్వేద కళాశాలయొక్క, వెంకటకవి వైద్యకళాశాలయొక్క మిక్కిలి యువయోగకరమైన పనులు చేయునందున గావ్యులైన వారు ప్రవేశింపవలయునని గ్రాంటులను చేయుచున్నారు. అది ప్రజలకు మిక్కిలి యుపయోగముగా యున్నది. కాబట్టి యిట్టి వైద్యకళాలకు యభివృద్ధిచేయుటకు ప్రభుత్వమువారు కూడ కొంత ద్రవ్యసహాయము చేయవలయును. ప్రవేశింపవలయు 20 మందికి తక్కువ కాకుండ విద్యార్థులు ఆయుర్వేద కళాశాలలో తయారు కావలయుననియు, వైద్యగ్రంథము భాషాంతరీకరణముయొక్క యుపయోగమును గురించియు తేలియ బొంబములయొక్క విలువ పరిశోధించుటయొక్క అవశ్యకతను గూర్చియు వేరుగ నేనుకోర్కవక్కాణించవలసినదనియు, వాటియందయోగము అందరికి సర్వత్ర తెలిసియే యున్నది. పరిమిత ఆయుర్వేద యువాని వైద్యకాస్త్రముల నేర్పుటకును విద్యార్థులకు పాఠశాస్త్రమునందు ప్రయోగమునింపు చేయుటకును పాఠశాలల త్యాగశ్రమలయొక్క వినిచిన్న గానియు లోని ప్రజల సుఖమున వైద్యుల లేమిచే వైద్యసహాయమును పొందలేదున్నాడు గాని వైద్యుల నభ్యోగము చేయువారికి తగు ప్రోత్సాహము చేయవలసియు పురుషత్వమువారు తగు శ్రద్ధతీసికొని పరిశోధన వలయుననియు గోరుచున్నారు.

గా. యాకూలు హుస్సేనుగారు తీర్మానము నామోదించుచు యీ రాజధానియందే చచ్చుటను ఆయుర్వేదకళాశాలలకై, యువాని వైద్యకళాశాల లేదనియు. మహమ్మదీయ విద్యార్థులను ప్రోత్సహింపవలయుటకు ఒక యువాని వైద్యకళాశాల యనగర మనియు చెప్పిరి. ఈవిషయమును గురించి యీసభలో అనేకపర్యాయములు చర్చ జరిగినందులన విశేషముగా నొక్క చెప్పవలసినదనియు, ప్రభుత్వమువారికి తగు ఏర్పాట్లను, సదుపాయములను గావింపవలయుననియు చెప్పిరి.

ప్రభుత్వమువారి పక్షమున గా. కాశీపురిగారు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు గ్రామాదులలో వైద్యసహాయమును గావలసిన సహాయము చేయవలసియు, రంగారాయుగారు కోరికలు తగినంత శ్రద్ధ తీసికొనబడునని చెప్పిరి.

గా. ఎ. ఎస్. కృష్ణరావుగారు కూడ తీర్మానమును బలపరచుచు ముట్టాడిరి. ఈవిషయమై యీసభలో 4, 5 సంవత్సరముల నుండి చర్చ జరుగుచున్నదనియు, ప్రభుత్వమువారు కొన్ని వైద్యగ్రంథముల భాషాంతరీకరణము ముద్రించుటకును, బొంబముల పరిశోధించుటకును అంగీకరించి, అందునిమిత్త మొక యధికారిని నియమించి పరిశోధన జరుపుచున్నాడనియు ప్రస్తుత మున్నటువంటి వైద్యులకు, బొంబములయొక్క శ్రద్ధ చెందించి ప్రోత్సాహ మొసగెదరు గాక యనియు గోరిరి.

గా. బి. వి. నరసింహయ్యగారు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు కాశీపురిగారు చెప్పిన దానిని బాగుగ విమర్శించిరి. ఆయుర్వేద యువాని వైద్యమును నడిపించు వనియు వాటికి మారుగా శ్రోత్రగ పశ్చిమవైద్యములు వచ్చెననియు, గాన వెనుకకు వెడలుటకంటె ముందుకు నడచుట మంచిదనియు,

కాశీపురిగారు చెప్పిన వాక్యములు మిక్కిలి యాశ్చర్యకరముగా నున్నవి. కాశీపురిగారు ఈవిషయమై దురభిప్రాయము గలిగియుండుట కోచనియును. ఏలయన ఆయుర్వేదమునాని వైద్యములు వారు తలచినట్లు పూర్తిగ నశించెదలెను. ఇంకను అక్కడక్కడ గొప్ప ఆయుర్వేదవైద్యులను ఆయుర్వేద కళాశాలలను గలవు. పశ్చిమ వైద్యములకంటె తేలియవైద్యములు మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనవి. అవైద్యములు ప్రతిగ్రామమున కని తెలియును గాన అవైద్యములకే తగినంత ప్రోత్సాహ మిచ్చి పునర్జీవము కలుగజేయుటయు నని చెప్పిరి.

గా. బి. కె. రామానుజాచారియగారు కాశీపురిగారు తేలియవైద్యములకు శ్రేష్ఠములు కావని చెప్పినను వాటి విలువ తగ్గినదని, మాకు అవైద్యములే కావలయును. మరయొక వైద్యము లకునగు లేదని చెప్పిరి.

గా. బి. కె. రామానుజాచారియగారు తీర్మానమును బలపరచిరి.

గా. బి. వెంకటపతిరాజుగారు కూడ బలపరచుచు నట్లుచెప్పిరి. అనేకమందిజనులు ఇంగ్లీషువైద్యములవలన చికిత్సపొంది కోరికలు కుడుచుకొనలేక తిరిగి ఆయుర్వేద వైద్యులయొద్దకువచ్చి తమ కోరికలను నివారించుకొనిరి. వీర్చియు వ్యవస్థను పశ్చిమవైద్యము కుదుర్చునెలెను. వాటిని ఆయుర్వేద వైద్యులు కుదుర్చుచున్నారు. కాబట్టి మాకు పూర్వమున వైద్యములు, వైద్యగ్రంథములు, వైద్యములు నుండగ వాటిని బాగుచేసికొనఁ జూరవైద్యముల నెల అక్రమముకొనవలెనో తెలియజేస్తుంది. కాబట్టి మాకు అనాదినుండి యున్న ఆయుర్వేదమునాని వైద్యములకు పుద్దిపాటి పెంపొందించవలయునని కోరుచున్నాను.

గా. సర్వేన జనరలు గిష్టగారు ఆయుర్వేద యువాని వైద్యములు వైద్యకాస్త్రమును గురించి పూర్తిగ తెలిపవలయు అనంత్రా తీర్మానములమీద భవము వ్యయపరచుట కుం బాధ్యులైనందున, ఆకాస్త్రములయొక్క సంస్కృత భాషలో నుండుటవలన అర్థ వైద్యులకు దాని తత్వము బోధపడుట కనకాశము లేదనియు, చెప్పిరి. అయినను, అవైద్యములకు తాను పరిశీలించి సుతుష్టి చెందియెడల వ్యాపకము చేయించుటకు ప్రోత్సాహ ముచుటకు నెట్టి అయివ్యమును లేదని చెప్పెను. ఆయుర్వేదమును గూర్చి పరిశోధించుటకు డాక్టరు కోమలగారు నియమించ బడినందును చెప్పిరి.

గా. కె. రామానుజగారు కూడ తీర్మానమును బలపరచిరి.

గా. ప్రొట్రెడింగుగారు డాక్టరు కోమలగారి పరిశోధన పూర్తియగునపుడు గా. రంగారాయుగారు తమతీర్మానమును పరిపూరించుకొనియెడల బాగుండునని నూచించిరి.

గా. జి. రంగారాయుగారు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు యట్లుపర్యసించిరి.

గా. కృష్ణబాబుగారు రిట్లుపర్యసించినట్లులో వింతలేదు. ఏలయన ఆయురకు ఆయుర్వేదమునుగూర్చి కొంచెమైనను తెలియను. ప్రాచీనతీర్థి రెండవకలిసి ఆరెండింకెయోగములవలన కలుగు లాభమును పొందవలయుననియు తీర్మానముయొక్క అభిప్రాయము. ప్రభుత్వమువారు అర్థ ఆను పశ్చులకై లక్షలకొలది రూప్యములు వ్యయముచేయుచుండ కొన్నికేల రూప్యములైనను యీవైద్యములపై వ్యయపరచలేరా యని సంశయము గలుగుచున్నది. అభివృద్ధి చెందవలెనని న భారతీయుల డనుగాన, అన్ని వైద్యములందరి శ్రేష్ఠమును మాత్రము తీసికొని వాటినిమేళనము కలన లాభము పొందవలయునని వాయువైద్యము మీరు మీవైద్యములపై ఆనుపశ్చుల విద్యారణము పోషణ విషయమై కొన్నికేల రూప్యములు మాత్రము వ్యయపరచిన చాలునని గోరుచున్నాను. తప్పక యీ తీర్మానము నంగీకరించెదరు గాక యని గోరుచున్నాను.

గా. కాశీపురిగారు ప్రభుత్వమువారి పక్షమున ప్రత్యుత్తర మొసగుచు డాక్టరు కోమలగారు ఆయుర్వేద వైద్యమును పరిశీలించుటకును అందు యుపయోగకరములైన బొంబముల తమైక యున్నవోయని పరిశీలించుటకును నియమించబడిరనియు, ఏ వైద్యములవలన నయినను గ్రామస్థులకు ప్రజలకు తగిన వైద్యసహాయము గావింప బడవనియు చెప్పిరి.

గవర్నరుగారు.

విశేషముగ వైద్యసహాయము చేయించుట ప్రభుత్వమువారి యుద్దేశ్యమైయున్నదనియు ఒక వైద్యమును నశింపజేసి పరియొక వైద్యమునకు సహాయము చేయుట వారియభిప్రాయము గాదనియు, ఎంతసేమైన వ్యయమయినను వైద్యసహాయము మాత్రము గావింపబడుననియు చెప్పిరి.

పిమ్మట తీర్మానము వోటునకు వేయబడి త్రోసివేయబడినది.

పిమ్మట గా. రంగారాయుగారు అంగీకార అనంగీకార సభ్యుల వేర్వేలు గోరిరి. గా. బి. కె. రామానుజాచారియగారు, పి. కె. రామానుజుగారు, సదాశివభట్టుగారు, అట్టామల చెట్టియగారు, బి. వెంకటపతిరాజుగారు, కో. రామానుజారాగారు కె. ఆర్. బి. కృష్ణరావుగారు రామనాథపురం రాజాగారు, మల్లారాయులరెడ్డిగారు, జి. రంగారాయులగారు, యాకూలు హుస్సేనుగారు, అహమ్మదు తంబిరుక్కయ్యకు యజమాన్యగారు, ఎ.ఎస్. కృష్ణరావుగారు, బి. వి. నరసింహయ్యగారు, ఈ 15 మంది తీర్మానమున కనుకూలముగను మిగిలిన 24 మంది ప్రతిపూలముగను వోటు చేసిరి.

పిమ్మట గా. రంగారాయుగారు ఈక్రిందితీర్మానమును సహజించిరి:— (ఎ) 1892 సంవత్సరపు మదరాసు సిటిసినిలియ కోర్టు ఆర్డరు 2వ సెక్షన్ లో “2,500” మారుగా “అయిదు వేలు” గాని లేక “అభివృద్ధిము మూడువేలు” గాని అని మార్పుటకు 1915 యందీయోగవచ్చు పెంబు అర్బు 79 వ సెక్షన్ కింద అను అనుసరించు యజమానిని పొందుటకు పురుషత్వమువారు తగు ప్రయత్నములు చేయవలయుననియు (బి) ప్రోట్రెడింగులకాను కోర్టు జడ్జిలకు మదరాసు సిటిసినిలియ కోర్టు అడివనలు జడ్జిగా నియమించుటకు ఆరాసముయొక్క 4 వ సెక్షన్ కింద అధికార మీయవలయుననియు (సి) సిటిసినిలియ కోర్టువారు వైద్యసహాయక పంపబడు 10,000 రూప్యములకు మించని వ్యాప్తములను విచారించుట కధికారిమిచ్చుచు 1892 మదరాసు సిటిసినిలియ కోర్టుఆర్డరులో సవరణలు చేయవలయుననియు నుంజీ తీర్మానము నుపహించిరి.

గా. బి. వెంకటపతిరాజుగారు ఆమోదించిరి.

ప్రభుత్వమువారి పక్షమున గా. గిల్బర్టుగారు ప్రత్యుత్తర మొసగిరి.

సభ యొక్కన జరుగుచున్నది.

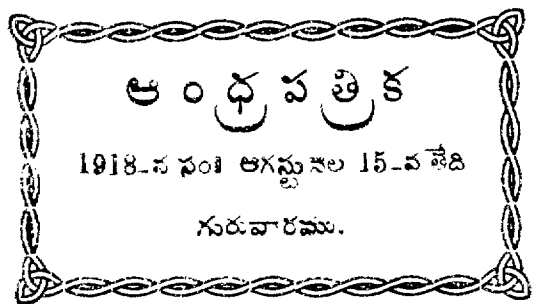
రాజోలు తాలూకా.

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభకునకు:

అయ్యా, గోదావరి, కృష్ణాజిల్లాల విభజనము 1904 వ సంవత్సరమున జరిగినపుడు పూర్వము నన్నాపురం తాలూకా క్రింద చేరియున్న కె.కోడు డివిజన్ గ్రామములను, అమలాపురం తాలూకాను చేరియున్న కొత్తపేట డివిజన్ గ్రామములు కొన్నిటిని చేర్చి రాజోలు తాలూకాను ఏర్పరచుచేసిరి. కాని ఈతాలూకా కి గోదావరి కాళులకు నడుమనుండు టలన రెండు ప్రత్యేక ద్వీపములుగా నేర్పడియున్నది. వైస తేయమునని కేటల కొన్ని గ్రామములపై తాలూకా తహశీలు వారు గారికిని, మిగిలి వానివైన కొత్తపేట ద్వీపాల్వీ తహశీలు వారు గారికిని అధికార మేర్పడినది. ఈతాలూకా, నిరూపణములకు ప్రజలకు కలుగుచున్న యిబబంది తెలుపుచు వైద్యపురము, అమలాపురము పట్టణములలో జరిగిన మండల సభలయందు రాజోలు కొత్తపేటలకు స్వతంత్ర ద్వీపాల్వీ తహశీలువారు డివిజనుగా ఏర్పరచుటవలన కలుగు లాభములను వివరించుచు వాయోవ్యవ తీర్మానించిరి. ఇది జరిగిన యెడల తమ పట్టణమునకు క్రామస్థుల తగ్గునని భయపడి రాజోలు సభాసభ్యుల సంఘమువారు కడచిన గోదావరి మండలసభలో దీనిని గూర్చి చర్చించినయెడలెరి. ఇప్పుడు రాజోలు ద్వీపాల్వీ మునముకోర్టుకు రాజోలు లేక కొత్తపేట లేక అమలాపురము నందుండుటను గురించి వాదప్రతివాదములు జరుగుచున్నవి. సభ ప్రజలసమేతముగా ప్రత్యేక ద్వీపాల్వీ తహశీలుగా డివిజను యేర్పడిన పక్షమున రాజోలు నకును కొత్తపేటకునుకూడ రెండు మునముకోర్టుల రాగలవు. కొంత వీనిచేతి ప్రాతికర్త 48 మైళ్ల పొడవుగల తాలూకాకు రెండు ఖండములుగా విభజించుటను గురించి ముందుగ ప్రజలందఱోనమును గావించి వానియందు కృతార్థులై పిమ్మట శాశ్వతస్థానమును గురించి నెనుగులాడుట యుక్తము గాన కొత్తపేట ప్రజలు తద్విషయమును గూర్చి తగ్గ శ్రద్ధ కహించెదరు గాక యని నమ్ముచున్నాను.

కాకినాడ దేవులపల్లి సూర్యనారాయణమూర్తి. ఆగస్టు 13 గోదావరిజిల్లా సంఘసచార కాశ్యదర్శి.

దక్కనుసభ:— దక్కను సభవారి కాశ్యనిర్వాహక సంఘము మిత్రనాథులసభ యొక్క రాజ్యాంగ సంస్కరణముల పట్ల అభిప్రాయము నిచ్చుట గురించి సభా సభకులకు అవసరమని తీర్మానించినారు.

రాజ్యాంగ సంస్కరణములు

ఆంధ్ర రాష్ట్రమున

IV

మింటో-మాల్లే సంస్కరణములు ప్రజలకు పరిపాలనాబాధ్యత నొసగియుండలేదు. ప్రజాప్రతినిధులకు కొంతవరకు కలుకుబడి మాత్రము గలిగెను. కాని, ఆ సంస్కరణములు వెలువడినపుడు మిలేవాదనాయకు లిప్పటివలెనే, అరచేత వైకుంఠము లభించినట్లు నలుగెత్తి చాటిరి. వాటి ప్రయోజనమును కించించిన వారిని బాధ్యత లేని వారని నిరసించిరి. కొలది వత్సరములలో, నయ్యవి ప్రయోజనవిరహితము లని సామ్రాజ్య శాసన నిర్మాణసభ్యులే వ్యక్తీకరించి, విజ్ఞాపన నొక దానిని తయారుజేసిరి. మాల్లే సంస్కరణముల గూర్చి నివేదికగ్రంథకర్త లిటుల చెలిపిరి:

"మింటో-మాల్లే సంస్కరణములు పరిణామమున కనుకూలముగ నుండెను. ప్రాతినిధ్యమునే నయ్యవి విస్తరించెను. తాత్కాలికోత్సాహముచే, వాటి ప్రయోజనము గూర్చి నతిశయోక్తులు పలుకబడెను. కాని వాటియందు క్రొత్తపద్ధతి ఎద్దియును లేదు. స్వభావమునం దెట్టి మార్పును గావించబడలేదు.....ప్రభుత్వమున నయ్యవి దేశీయలచే సంతోషముతో నాదరింపబడెను. కాంగ్రెసుసభవారు తమ సంతసమును వెలిబుచ్చిరి. ఘోషేగారు సంస్కరణములు దారభూయిష్టము లని వాక్రుచ్చిరి. కాని కొలదికాలములోపలనే విమర్శన మారంభమయ్యెను. అసంతృప్తి సర్వరముగ హెచ్చెను.....క్రొత్తగ నేర్పడిన శాసన నిర్మాణసభలు ప్రజాప్రతినిధుల కధికార మొసగవని తేటతెల్లము గాగన, ప్రజల సమావేశములందు, ఉపన్యాసకులు తమ యిచ్చవచ్చిన రీతిని విమర్శింప సాగిరి. శాసననిర్మాణసభల ప్రయోజనమును చులకన జేయుటయే గాక, అయ్యవి వట్టి బూటక మని చాలమొదలిడిరి."

మింటో-మాల్లే సంస్కరణములు విశేష లాభకరములని మొదట బలిక, ప్రయోజన విరహితము లని పిమ్మట నాశాశంగ మొందుటకు ప్రజానాయకులే ఉత్తరవాదు లని మాయభిప్రాయము. మాల్లేప్రభువు, తన మనోద్వృత్తి ప్రసరించు సంతోషకును హిందూదేశమునకు పార్లమెంటరీ విధానప్రదానము సాధ్యపడునని తోచదని, అనుమానరహితముగ వెల్లడించెను. కనడా దేశమునందలి ఉన్నిచొక్కా హిందూదేశమునకు బనికి రాదని ఉపమానముగూడ సూచించెను. అట్టి స్థితిలో మన నాయకులు కొందరు, మాల్లేసంస్కరణములచే స్వపరిపాలన మెటుల లభించినదని పోల్చిరి, దురూహ్యముగనున్నది. మాల్లే సంస్కరణములు పలుకుబడిని తప్ప బాధ్యత యొసగని మాట సత్యమే. కాని వాటి నాధారపరచి కొని, ముందుకు జనుటసాధ్యము గాదని మాత్రమంగీకరింప జాలము. మాల్లే సంస్కరణ విధానము నాధారపరచికొని క్యాబినెట్లు పద్ధతితో గూడిన ప్రస్తుత ఆంగ్ల ప్రభుత్వ విధానమునకు

జేరకున్న జేరకబోవచ్చును. కాని వాటియందు తగిన మార్పుల జేసిన పిమ్మట, నయ్యవి హిందూదేశమున కనువగు స్వపరిపాలనమునకు దారి దీయవని చెప్పట మాత్రము సాహసముగ గాన్పించును. మాంటేగూ, ఛెలమ్సుఫర్డుగార్ల విషయమై వ్రాయుచు, "ప్రాతినిధ్యము అభివృద్ధి నొందుటకు వీలులేదు. దానితో జేయగలిగిన దంతయు, శాసననిర్మాణసభలో ప్రజాప్రతినిధుల సంఖ్యను హెచ్చు చేయుట మాత్రమే. అందుచే, ప్రభుత్వబాధ్యత వహించువారికి అవసరముగ శాసనములను గావించుట కధికారము మృగ్యమగుచున్నది. కావున మన మొక సూతననిర్మాణమును గావించవలసియున్నది. ఇందుకొరకు సూతనసాధనములను చేర్చవలయును. కష్టించి కృషిసలుపవలయును. ఇది పూర్తియగువరకును, ప్రజలను సరియగుమార్గమున నడుపుటకును, వారిపై తనిఖీచేయుటకును, అవసరముగనున్న స్వయముగ జోక్యము కల్పించుకొనుటకును, అధికారములను మనవద్దనే యుంచకొనవలయు" నని వ్యక్తపరచిరి. ప్రాతినిధ్యమును శిథిలము జేయుటయు, క్రొత్తకట్టడమును సృజించుటయు మాంటేగూ-ఛెలమ్సుఫర్డుగార్ల నివేదికకు మూలసూత్రములుగ గన్పట్టుచున్నవి. క్రొత్త కట్టడమును నిర్మించుటలో, పునాదులనుండియు వారంభించుట యవసరమగుటచే, కట్టడము ముగియవరకును మోయవలసిన భార మంతయు, అధికారవర్గమువారిపైననే యుంచబడెను. ఈకట్టడ మెన్నటికి ముగియునో నివేదికగ్రంథకర్తలకే యంతు చిక్కినట్లు గాన్పించెను. ప్రజల కెప్పుడు సంపూర్ణ బాధ్యత యొసగబడగలదో కాలనిర్ణయము గావించబడలేదు. కాని పునాదులు బలపడకుండనే, సాధ మారంభింపబడునమో యని, నివేదికగ్రంథకర్తలు వెఱగొందుచు, అభివృద్ధి త్వరితగతి నడువకుండ ప్రతిబంధకము లనేకములను సూచించి యున్నారు. ఈయవంతరముల నన్నిటి దాటిగమ్యసాసమును శీఘ్రకాలములో జేరుటకు, ప్రజలకు సాధ్యపడునని తోచదు.

మాంటేగూ ఛెలమ్సుఫర్డు సంస్కరణముల వలె గాక, కాంగ్రెసు విధానము పరిణామసిద్ధాంతము ననుసరించుచున్నది. ప్రాతినిధ్యమును పూర్తిగ విస్తరింపక, దాని సాయముతోనే స్వపరిపాలనమును బొంద ప్రయత్నించుచున్నది. మాంటేగూ సంస్కరణ సూచనలు, సూతన సృష్టియగుటచే, క్లిష్టభూయిష్టములై సూటియగు మార్గము జూకుచున్నవి. కాంగ్రెసు విధానము, ఇదివరకున్న క్రాంతివాదములనే నాధారపరచికొనినది. శాసననిర్మాణ సభలు, కార్యనిర్వాహక సభల మూలముననే స్వపరిపాలనమును బొందుట సాధ్యమని నిరూపించినది. మాల్లేగారి సంస్కరణములవైన, కాంగ్రెసు విధాన మభివృద్ధి జూపినది. శాసన నిర్మాణసభలయందు ప్రజాప్రతినిధుల సంఖ్య నధికము గావించగోరినది. ప్రజాప్రతినిధులకు కోశాధికారము, పరిపాలనాధికార మొసగబడినది. ప్రభుత్వ కార్య నిర్వాహక సభయందు ప్రజాప్రతినిధు లెన్నికొను సభ్యులను సగము మందికి తక్కువ గాకుండ నియమింపవలయునని, కాంగ్రెసు విధానము గోరుచున్నది. ఈ సభ్యులు ప్రజల దృష్టిభూమియై రాష్ట్రాధికారికి దెలుపుచుందురు. మిగిలిన సభ్యులు అధికారుల స్వత్వములను కాపాడుచుందురు. శాసననిర్మాణసభ తీర్మానములను ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహకసభ జరిపి తీరవలసియుండును. సామ్రాజ్య ప్రభుత్వమునందను రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమునందును, స్వపరిపాలన మొక్క మారే యారంభింపబడును.

మొందవలయునై మింటో బాధ్యత వహించుటచే, ప్రభుత్వ కార్యదర్శిసభతో నగత్వ ముండదు. పార్లమెంటువారి అధికారమున కవకాశముండదు. కాంగ్రెసు విధానము ప్రజలు స్వపరిపాలనాబాధ్యతల వహింప నన్న లను సిద్ధాంతముపై నేర్పరుకబడినది. అందు ప్రజాసామ్యము గూర్చి అవిశ్వాస మెక్కడను గన్పట్టదు. ప్రాతినిధ్యములపై నాధారపడి యుండుటచే, కాంగ్రెసు సూచనలు క్లిష్టములుగ లేవు. ఈ సూచనలు ఆంగ్లేయ పార్లమెంటరీ పద్ధతి గానిపోవక పోవచ్చును. కాని అయ్యవి స్వపరిపాలనమునకు మార్గము జూపుట మాత్రము నిశ్చయము. అయ్యవి సంయుక్తరాజ్యాంగాదర్శమునకు జేర్చవచ్చును.

ఇట్టి చక్కని సంస్కరణ విధానము నాధారపరచుకొని, మాంటేగూగారు అవసరముగ మార్పుల గావించినచో, హిందూదేశ మైకంత్వముగ సంస్కరణసూచనల నామోదించి యుండెడిది. మాంటేగూగారు కాంగ్రెసు సంస్కరణములు కొరమాలిన ననియు, ప్రజలకు బాధ్యత నొసగజాలవనియు నిరాకరించిరి. వారు సూచించిన కారణములలో నొక్కటి మాత్రమే ప్రబలముగ గన్పట్టుచున్నది. కార్యనిర్వాహక సభను దొలగించుటకు ప్రజానియంత్రసభ్యుల కధికార మొసగుట బాధ్యతగల ప్రభుత్వమునకు ప్రధాన లక్షణమనియు, అట్టి లక్షణము కాంగ్రెసు విధానమునందు గాన్పించకపోవుటచే నయ్యది లాభకరము గాదనియు జెప్పబడినది. కాని అట్టి లక్షణములు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య మనుభవించుచున్న కొన్ని రాజ్యములందు లేనట్లు, దృష్టాంత తముల జూపవచ్చును. నివేదికమునందే యిందుకు దృష్టాంతము లొసగబడినవి. ఇంతయగాక, కాంగ్రెసు విధానమునం దిట్టి యధికారము శాసన నిర్మాణసభకు బహిరంగముగ లేకబోయినను ప్రచ్ఛన్నముగ నుండియేయున్నది. ప్రభుత్వము వారు ప్రజాప్రతినిధుల యాజ్ఞల ననుసరింపలేని, కోశాధికారము ప్రజలహస్తములందుండుటచే మంత్రుల వేతనమును బిగబట్టి వారిచే రాజీనామా నిష్పింపవచ్చును. కాని, రెండుసభలకు నిరంతర పోరాట ముండుటచే పరిపాలనము స్తంభించునను నాజ్ఞేయ యొకటి చెప్పబడినది. రెండు సభలకును తీరని వైషమ్యము లుదయించుననియు, సభ్యులు తమ పోరాటములను సద్గుణ లేరనియు దలంచుట వికరీతము. అట్టి కలహములు మెండగుచో, గవర్నరుగా రొక కక్షము వారిలో జేరి రెండవ కక్షము వారి తీవ్రత నడచవచ్చును. ఈ సందర్భమునం దొక్క విషయమును తప్పక జ్ఞాపకముంచికొనవలయును. కాంగ్రెసు విధానము, జాతీయవాదులకు మిలేవాదులకు నొకవంకను, మహమ్మదీయులకు హిందువులకు వేరొకవంకను, ప్రజలకు అధికారవర్గమువారికి మరయొకవంకను రాజీ కుదుర్చు నుద్దేశముతో తయారు చేయబడి యుండుటచే తర్కము ననుసరించి వీక్షించిన, పరిపూర్ణముగ నున్నదని చెప్ప వీలుండదు. అంత మాత్రముచే దానిని పూర్తిగ నిరాకరించుట అసమంజసము. ఆంధ్రరాష్ట్రీయ సభవారు దేశీయుల ఆత్మగౌరవమును కాపాడుట కయినను, కాంగ్రెసు విధానము నాధారపరచికొని, యీ కాలమునకు దగిన సూతనసంవిధానము నేర్పరచి, స్వయం నిర్ణయ సూత్రము నవలంబింప కోరుచున్నారము.

సేలము మండలసభ

ఈ సేల 12 తేదీన సమావేశమైన సేలము మండలసభలో మాంటాగ్యూ - షెమ్ముఫర్డు సంస్కరణవిధానము గూర్చి యాక్రంది తీర్మానము లామోదితము లైనవి:

(1) శ్రీ సార్వభౌమవెడల జమీన్ గల గాథమగు రాజ్యక్రింద దృఢీకరించి, భర్త, బలములకు కరుణచూపు ఈ ఘోరసంగ్రామమున విక్రమించిపోయిన విజయలక్ష్మి చెకొన వలెని సర్వేక్షయని ప్రార్థించును, అల్ప అధిక జాతుల సహజ స్వల్పపర్యవసరమున గావించబడిన వాగ్దానము భారతీయుల సహాయము చేయవలె నని యీ సభవారు హెచ్చరించుచున్నారు.

(2) సామ్రాజ్యసభాభ్యుత్థాయిత ప్రభుత్వము నీ శ్రేష్ఠజల ప్రసాదించుట వ్యయ మని సార్వభౌమప్రభుత్వము వారు గ్రహించియుండుట, భారతప్రజల వలెనే ఈ సభవారును తమకృతార్థుల జేయుచున్నారు.

(3) భారతదేశమున బాధ్యతాయుతప్రభుత్వలక్షి కలయనంతరముల నిర్ణయించుటకు శ్రేణుల కేయక్కుదధికార ముకలదని అభిప్రాయపడి, ఇట్టి అంతరనిర్ణయమున గావించుట కాంగ్ల, భారతప్రభుత్వములే సర్వాధికారులని వాక్యవిధాన మున ఈసభవారు సారవభూత్యముగ ఖండించుచున్నారు.

(4) భారత రాజ్యాంగమంత్రియ, షెమ్ముఫర్డు ప్రభుత్వ సంస్థపరచిన సంస్కరణ ప్రకాశిక, ఆగష్టు, 20 తేదీ ప్రకటనానుగణ్యముగను, జాతీయోద్యమమున, ఆశలకు సంకల్పితపరచబడినను నుండుటచే, అది అసంపూర్ణముగను అసంపూర్ణీకరముగను, అకాంగికారముగను నున్నదని యీసభవారి నిశ్చయించుచున్నారు. మరియు నీ విధానము అపూర్వముగను ఆశ్చర్యజనకముగను నున్న దనియు, అనేక ప్రధాన విషయములలో నిది నిరోధదాయకముగ నుండి యొత్తమయిన కార్యావాసకములను మరియు నీ సభవారి యుద్దేశ్యము.

(5) బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వ నిర్వహణమునకు ప్రజల సత్కృతల జేయు నెట్టి అోపములను ప్రజాశిలమున లేనిది యీ సభవారు ఖండితముగ నుచువుచున్నారు. ఇంతే గాక, ప్రాచీనకాలమునుండి నేటివరకు నిట్టి ప్రభుత్వ విధానమునకు సంబంధించిన బాధ్యతను సంపూర్ణీకరముగ నిర్వహించుటకు దేశీయులు మిగుల సమర్థులని దృఢపరచుట కనేకనిదర్శనము ఈ సభ కలవని యీసభవారు వాదించుచున్నారు.

(6) ఏకకాలముననే భారతరాజ్యాంగమంత్రి మొదట రాజ్యవిధాన మంతయు నుదారకంతముగా జేయబడినగాని ఆగష్టు 20 తేదీ వాగ్దానమున జాతీయోద్యమమున సంకల్పిత రచుటకు లయారుచేయుటకు నెట్టి సంస్కరణవిధాన మైనను ప్రజాశిలముల సంకల్పితపరచబడి యీసభవారి దృఢాభిప్రాయము. స్వపరిపాలనాశోభితములకు కలసరాజ్యముల యెడల ఆంగ్లేయుల కృతపరచిన భావముల కనుగుణ్యముగ నే యీవిషయమున కూడ వర్తింపవలెను.

(7) బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వలక్షి కే శ్రేణులకు గల హక్కును పరిగణించియు మాంటాగ్యూ సంస్కరణవిధాన మున తెలుపబడినట్లు కాంగ్రెసు - లీగు ప్రకాశికల గల లోపముల సంస్కరించి, యీ సంస్కరిత విధానమున సార్వభౌమప్రభుత్వమువారికి నిశ్చయించుటకును రాయబారుల నియమింపబడిన దని కాంగ్రెసు సభవారిని, మస్లిము సమితి వారి యీ సభవారు హెచ్చరించుచున్నారు. సందర్భములకు ఈ వాంఛనలను ప్రభుత్వమువారు రంగీకరింపయెడల, జరుగవలసిన కర్తవ్యమునుగూర్చి అవసర కాంగ్రెసుసభలో జాతీయ వారు తెల్లరును సచుకూడి, యాచింపవలసిన దని యీ సభ వారు కోరుచున్నారు.

ఈ తీర్మానముల దిలకించిన యెడల మాంటాగ్యూ వధకము గూర్చి వాస్తవప్రజాభిప్రాయముల నీ సేలము మండల సభవారు వ్యక్తీకరించి రని తెల్లము కాగలదు. వచ్చితములకు వాగ్దానములచెల్లించవలయునని నీరుకోరిక; స్వయంనిర్ణయ సూత్రానుగుణ్యముగ బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వాంతర నిర్ణయమును గావించుటకు భారత ప్రజలే అర్హులని వెల్లడించి; ప్రాచీన కాలము నుండియు భారత ప్రజలు స్వపరిపాలనార్హత గడించి రని నిద్యుఃపూర్వముగ నిర్వచించి; మాంటాగ్యూ వధకము దేశాభియముల సంకల్పితపరచలేదని

ఆవసరంధ్రరాష్ట్రీయసభ

ఆగష్టు 17, 18 తేదీలయందు

మాంటేగూ-షెమ్ముఫర్డు సంస్కరణములను

విమర్శించుటకై గుంటూరునందు సమావేశమగును.

ఆంధ్రప్రదేశ్ము తెల్లరు విచ్చేసి

సభను జయప్రదముగ జరుప సాధితులు.

వ్యక్తపరచి; కాంగ్రెసు లీగు విధానమునందు మాంటాగ్యూ ప్రకాశిక చూపిన లోపముల తొలగించి, దానినే వాంఛింపవలయునని దేశీజులను హెచ్చరించి. ఈ విధముగ తమ విధ్యుక్తధర్మమును నిర్వహించి సేలము మండలసభ వారెల్లరకుమార్దర్శకు లగుటచే వారిని మే మభినందించుచున్నాము. మన భావిస్థితి ఆంధ్రకారబంధురమై యున్నదనుట కనేక నిదర్శనములు కన్పట్టుచున్నవి. ఎల్లెడలను భారత దేశీయోద్యమముల భిన్నపరుపవలెకులు దృఢనిశ్చయముననులై ప్రజల ప్రయత్నముల గావించుచున్నారు. మన స్వాతంత్ర్యనిరోధము గల్గింప గంకణము కట్టుకొనిన “మార్షింగు పోస్టు” “డెయిలీ తెలిగ్రాఫు” పత్రికలు తమ ప్రతికూలభావములను సంతతము వెడల గ్రక్కుచునే యున్నవి. మాంటాగూగారు సూచించిన సంఘ నిర్మాణమువలన ప్రభుత్వమువారు వీరి సంస్కరణ విధానమున కంగీకరించినట్లు స్పష్టమగుచున్నదని బలుకుచు, “మార్షింగుపోస్టు” పత్రిక యిందులకు తన ప్రతికూలాభిప్రాయమును వెల్లడించుచున్నది. ఆంగ్లదేశమున కుకకరించు ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వమును ఏకరాజనిరంకుళమున కలవాటు పడిన భారతదేశమున కన్వయింపజేయుట పాయకరమని వ్రాయుచు “డెయిలీ తెలిగ్రాఫు” పత్రిక దీనికి ప్రక్కతాళము వేయుచున్నది. కాని, ఆంగ్లేయులకు భారతదేశ వాతావరణ మనుకూలించ గా, అనాదినండియు స్వపరిపాలనాప్రతిష్ఠాపనములు గల హిందూదేశము ప్రజాస్వామ్యమునకు తగదనుటచే ఈ పత్రిక సాహసమును దూరదృష్టి విరిహితస్వభావమును వెల్లడి యగుచున్నది. ఇట్టి ప్రతికూల స్థితిగతుల నలక్ష్యము చేసి, మనము నిర్భయముగా, వికమత్యముతో, కార్యదీక్షతో, నిశ్చల మానసములతో వర్తించు లత్యవసరము. కావున గుంటూరుపురమున జరుగనున్న ఆవసరంధ్రరాష్ట్రీయసభయు బొంబాయి నగరమున సమావేశము కానున్న కాంగ్రెసు మహాసభయు సేలముమండలసభ తీర్మానములను గుర్తించి, తదనుగుణముగ వర్తించి, దేశాభివృద్ధి తోడ్పడెదరు గాక !

మదరాసు సిటీ మ్యూనిసిపలిటీలు

నిన్నటిదినమున జరిగిన శాసనసభలో గాడినాను బవాదరు పి రాజగోపాలాచార్యులు గారి బిల్లును సభయందు ప్రవేశపెట్టవలె నని యొక తీర్మానము నుపవాదించిరి. దేశమునకు నూతన రాజకీయ సంస్కరణములు ప్రసాదించబడు నీ తరుణమున నూతనశాసనసభలు నిర్మితములగుదనుక నీ బిల్లుచై చర్చ నాపివేయవలసినదని గాడినాచార్యుల హుస్సేనుగా రొక సవరణను ప్రతిపాదించిరి. ఈ బిల్లు సంస్థిధపరుపబడిన పిమ్మట దేశ పరిస్థితులయందును ప్రభుత్వ దృక్పథము

నందును అనేక మార్పులు కలిగినవి. స్థానికస్వపరిపాలనమున అధికారము ప్రజల హస్తగతమగునను నాశలు ప్రజలముగ దేశమందంతటను వ్యాప్తము లగుచున్నవి. ప్రజాజేమమునకు సంబంధించిన యిట్టి బిల్లు ప్రజాభిప్రాయానుగుణ్యముగ నుండు లత్యవసరము కావున, దీని చర్చ నిపు డాపివేయుటగత్యవసి ఎల్లరకు దోషకమానదు. ఇది ఇట్లుండ దీనికి రాజగోపాలాచార్యులు గారు ప్రత్యుత్తర మొసంగును, త రి వా ల న ము న గొ క్కు మార్పు లనేకములు కలుగు నను విశ్వాసము తమకు లేదనియు, ఈ బిల్లు నికృడ చర్చించుటవసరమనియు వాగొనియుండిరి. ఈ ఆగ్రస్తుతి ప్రసంగము నావవలసిన దని సభ్యులలో నొకరు కోరగా, గవర్నరు గారా విషయమును ఆచార్యులుగారు చెలిపిరి. ఏది యెట్లున్నను, యాకూబు హుస్సేనుగారి సవరణ మంగీకృతము కాలేదు; ఆచార్యులుగారి తీర్మాన మామోదింపబడి యీ బిల్లును చర్చించుట కొకసంఘ మేర్పలుపబడినది. ఈ విధముగ ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వ ప్రతికూలాభిప్రాయములను గణించక ప్రభుత్వమువారు తమ యిచ్చవచ్చినటుల వర్తించుటకు ప్రస్తుతపాలనా తంత్రము అనుప్రసంగమందుటచే నిది సంపూర్ణముగ మార్పుచెందు తెంత యవసరమో వేరెచెప్ప వవసరము లేదు.

అధికారుల సభ:— దేశమున భోజనసామగ్రియొక్క ధరలు హెచ్చుకాకుండ నుండుటకు గాను తగినసాధనముల ఆలోచించుటకు మానసియులకు క్లాసుపీట్లుగా యాజమాన్యము క్రింద నాగపురమునం దొక గొప్పసభ జరుగగలదు. చెన్నతెరి, తొంబయి, సంయక్తరాష్ట్రములు, పంజాబు మున్నగు రాష్ట్రములనుండి అధికారులనేకులు విచ్చేయుదురు.

యధ్యక్షులము రైలుబండి:—11వ తేదీ రాత్రి రైలు బండి ప్రాముకు వచ్చెను రు 1, 80, 000 ల పత్రములు విక్రయింపబడెను. 12 వ తేదీన రైలుబండి ప్రాములో నుండి 13 వ తేదీకి రంగూనుకు వెళ్లును. గురువారమునాడు మర్తీరాజు వెళ్లును. ప్రాము ప్రయాణమునకుల మంచిఫలితము కలిగినది.

ప్రభుయధ్యక్ష ఋణము:—ప్రభు యధ్యక్ష ఋణము నకు ధనము నొసగి ప్రామిసరి నోట్లుగాని పత్రములనుగారి పొందినవారు తమ యిష్టమువచ్చిన గర్భ మెంటు ట్రెజరీలో గాని, ఫో ట్రెజరీలోగాని కడ్డీలను పుచ్చుకొనవచ్చును. ఇట్లు చేయగోరువారు తాము నిర్ణయించు సము ట్రెజరీకి వచ్చి వ్రాయించుకొనవలెను. తమన్న పత్రము జుండినచో వద్రాసు బ్యాంకుకు పత్రములకు పంపవలయును. తమకు వచ్చు కడ్డీ ఏ బ్యాంకులోనైన దిన పేట జరుకటకలె నని యైన కోరువారు ఈవిషయమును నిరశముగ కలకత్రా మందలి పబ్లిక్ డెబ్ ఆఫీసుకు జేయవలెను. ప్రామిసరి నోట్లు గల వారికి వచ్చుకడ్డీలను బ్యాంకులు(మునిదారలపత్రమున)నమూల చేయవచ్చును. కాని ఋణదాతలట్టి యధికారము లిఖితరూప మున బ్యాంకుల కేయగలెను.

రెండవ యుద్ధముగముగకు

(1197)

ద ర ఖా న్తు లి పు డ ప క్షి త ము లు.

ఈ యుద్ధము నూటికి పట్టవోపున ఈయబడును. వృత్తికన్న లేదు. ఈ యుద్ధముగ వత్తములు మరల 1921వ సంవత్సరములో నూటికి నూరురూపాయలు యివ్వబడును. 1925 వ సం॥లో గూడ నూటికి నూరురూపాయ లీయబడును. 1925సం॥లో 100-కి 105 రూ॥న్ను, 1928లో 105-కి 105 రూపాయలును వత్తములనుకొనువారి యిష్టప్రకార మీయబడును.

ఇంతకంటె భద్రమైన సొమ్ముదాచుకొనువద్దలి వేరులేదు.

ఈ ప్రకటననే దరఖాస్తుగ ఉపయోగించుకొనుటకు దీనిని చించి మీ జేబునాసి పంపుడు.

ద ర ఖా న్తు న మూ నా.

మదరాసు జ్యూరిక్చారికి,..... 1918.

జో కా థి ప తి,

అయ్యా,

ఇందులోరూపాయలకెక్కును లేక రొక్కరూపాయ వంపుచున్నాను.

దీనికోకి యుద్ధముగవత్తమును (ప్రామిసివోటు #.) మొదలగా నిచ్చించిన మీ కెరియొ కృతజ్ఞుడను. ఈ వత్తపు సొమ్మును ఏ సంవత్సరములో సొమ్ముకావలయునో ఆ సంవత్సర మందవచ్చి తక్కినవానిని కొట్టివేయుదు.

* 1921, 22, 23, 24 సంవత్సరములో వాపసుచేయవలయును.

ప్రైవేట్లో ఇవ్వవలయును.

ఇట్లు విశ్వసనీయము.

శేరు.....విలాసము..... (పుష్పముగ వ్రాయుడు.)

బ రో వా మ హా న గ్ర మ ము

(రెటరు ఏజన్సి.)

ఇంగ్లండు

బ్రిటిషు విమానములు.

లండను, ఆగస్టు 14:— వాయుమంత్రివత్తమువా రిట్లు ప్రకటించిరి:— 12 వ తేదీరాత్రిని మనవిమానములు మరఫరం గులతోను బాంబులతోను విమానాలయమున, డ్రెయివలను, విమానఫిరంగిస్థానములను ఇతర ముఖ్య ప్రదేశములను ముట్టడించి నురక్షితముగ తిరిగివచ్చెను 18 వ తేదీనీ అనిబాల్ పుర నందలి విమానాలయమును ముట్టడించి ఒక శత్రు విమానమును దగ్ధముచేసి నేలనూర్చెను.

రాజాగారు జల్మిమరంగమునుండి వచ్చుట.

లండను, ఆగస్టు 18:— కేటిరాత్రి రాజాగారు ప్రా మ్మనుండి లండనుకు తిరిగివచ్చిరి. వారు ఒకవారము దినములు కష్టముతో అనేకమందలమైర్లు ప్రయాణముచేసి యుద్ధపు నడ వడిని పరీక్షించిరి. రాజాగారు బెర్లియను రాజదంపతులతో విందారగించి జనరలు హేగు, జనరలు వెలిసింగ్, జనరల్ ఫౌక్ గార్డను ఇంక ననేక సరాసు, ఆమెరికను బ్రిటిషుజనరలులను గలసి మాట్లాడిరి. జనరలు డెల్సేగారికి రాజాగారు కె. సి. వి. సతకము నొసగి గౌరవించిరి. వారు ఒకదినమంతయు చతుర్థ బ్రిటిషు సేన యొద్దనుండి నూతనముగ బయింపబడిన ప్రదేశమున విశేష భాగమును జూచిరి.

భోగ్యవస్తువులపై పన్ను.

లండను, ఆగస్టు 18:— భోగ్యవస్తువులపై పన్ను విధించుటను గూర్చిన రిపోర్టు ప్రకటించబడినది. ఈ క్రింది వస్తువుల కొనుగోలు ధరలపై పిల్లలకు 2 పెన్సీల వరకును పన్ను విధించుటకు రిపోర్టునందు సిఫార్సు చేయబడినది. గొప్ప నగలా, వాణ్యముగు ఉన్ని వస్తువులు, కుంగుద్రవ్యములు, బొమ్మలు, మోటారుకార్లు, పెద్ద వాక్యోనియములు మున్నగు సంగీత యంత్రములు, ఇంకను గొప్ప పియానాలు, గ్రామోఫోనులు, ముత్త ద్రవ్యములు మున్నగునవి. ఆహార కిషుముమునైనను ప్రాంతికాలభోజనము రి పిల్లలకులకంటె అధికముగ నున్నను, తేయాకు పానకము కాలపు ఫలాహారము ఒక్క పిల్లలకు కంటె అధికముగ నున్నను, నుఖ్యభోజనము రి పిల్లలకుల కంటె అధికముగ నున్నను పన్ను విధించబడును. నిర్జీతము లగు, సొమ్ముగంటె అధికముగు సొమ్ముకు కొనబడు పాగాకు వస్తు వులు, బట్టలు మున్నగు వానిపైనను పన్నులు విధించబడును.

ఫ్రాన్సు.

పరాసురంగము.

లండను, ఆగస్టు 18:— పరాసు వారు లాసిగ్ని కొండ యొద్ద జయింపబడిన స్థానములను బలపఱచుకొను చున్నారని రూటుకు తెలియవచ్చినది. ఆస్థానమున దొకమాలను జర్మి నాలింకను గలరని ఇటీవల వార్తలు తెలుపుచున్నవి. ఇంతవఱకు ఈ యుద్ధమునందు 38 శత్రుదళములు గుర్తింపబడినవి. ఇందు 13 జర్మను సైలువసేనలొనివి. ఇతర రంగములనుండి సేనలను రప్పించు స్థితి నందించుచున్నది. ఇటీవల వృత్తాంతమునబట్టి 8000 మంది బైదీలును 670 ఫిరంగులును పట్టుబడినవి తెలియుచున్నది. రెండు అంకెలును మితవాదపరులు చెప్పునవి. ఇంక కొంతకాలమువఱకు జర్మనులు వేటొకరంగమున గొప్పయుద్ధ ము నలవలరనియు, వారికి మనువ్యవలము ఊజించుచున్న దనియు నూహింపబడుచున్నది. శత్రువులు వెకోనుచాల్సెన్ పురములను, వానిమధ్యనుండు గ్రామములను తగులబెట్టుచు న్నారనువిషయము రూఢిగ చెప్పినది. వెస్టిరంగమునందు తీవ్ర యుద్ధము జరుగుచున్నది. జర్మనులు, ఆమెరికను ముట్టడుల నుండి తమ స్థానములను కాపాడుకొనుటకు సర్వప్రయత్నము లను కేంద్రీకరించుచున్నారు.

పరాసుపురోగమనము.

లండను, ఆగస్టు 14:— నిన్నటిరాత్రి పరాసువారిట్లు ప్రకటించిరి:— పగటియందు మెట్టు ఆయును నడులకు నడుమను యుద్ధమునాగించి శత్రువు లెంత ప్రతిఘటించుచున్నను మేము కొంత పురోగమము నుల్పితిమి. గరికి ఈశాన్యమున స్వవ్యవ ర్ధికోయ పార్కుస్థానమునవాటి డెల్వార్ స్థానమును జేరితిమి. ఇంకను తూర్పున కాంబ్రోను వత్తమునందు రెండు కిలో మీటరులదూరము ముందుకు మనవంత్తులను జేర్చితిమి.

జర్మనీపై దాడి.

లండను, ఆగస్టు 14:— చున వైమానకులు లాకొగు యాక్ డొమ్మరీ, బారక్ యోరు, కాక్ స్టాస్సు పురములందలి రైలురోడ్లలమీదను, రైలువే మైదానములమీదను జయప్రది ముగ బొంబులను వేసితిమనియు విమానములన్నియు తిరిగి వచ్చెననియు ఆమెరికనులు ప్రకటించిరి.

జర్మను మనువ్యవలము

లండను, ఆగస్టు 18:— ఇటీవల జనరలు లూ డెన్ దాన్సు చే ప్రకటించబడి యుద్ధరంగమున పట్టుకొనబడిన ప్రకటనమును

బట్టి జర్మనులు మనువ్యవలవిషయమున నత్యాకురులై యు న్నారని తెలియచున్నదని నేటి మధ్యాహ్నము బ్రిటిషు రంగమునుండి రూటుకు తెలిపినది. ఆ ప్రకటనమునందు జూను 25 వ తేదీ వేయబడియుండెను. ఇంకొక ప్రకటననునందు మిత్రమండలి వారి విమాన దళాధిపతి యం గీకలింపబడినది. ఆగస్టు 8 వ తేదీ నుండి 30 దళములకంటె అధికముగ జర్మను సేనలు బ్రిటిషు పరాసు ఆమెరికనులతో యుద్ధము నలివెను. జనరలు ఫావగారు ప్రత్యక్షమందము నారంభించినది లగాయతు ఇంతవఱకు శత్రువులకు 260 వేల మంది సైనికులును, 1200 ఫిరంగులును నష్టమయ్యెను. ఇటీవల అనేక స్థానములందు పదాలిసేనలకు సహాయముగ పంపబడిన వారిలో విశేషమంది ఆక్స్ ఫోర్డునుండి పంపబడినది బైదీలు చెప్పుచున్నారు. శత్రువులు ఒకవోటు లెను విమానాలయము లలో ననేకములను వేటొకవోటికి మాచ్చియైన లేక ధ్వంసము చేసికొనియైన నున్నారు. ఆ స్థలమునందు శత్రువిమానవర్గ భగ్న మునర్పబడెను.

బ్రిటిషు రంగము

లండను, ఆగస్టు 14:— నిన్నటిరాత్రి సర్వవ్యవహారము గుగా రిట్లు ప్రకటించిరి:— శత్రుఫిరంగుల ఘోషములపై యుద్ధ రంగమంతయు శాంతిమంతిమై యున్నది. అనేక స్థానములందు మేము కైదీలను పట్టుకొంటిమి. స్కార్ప్స్ బికి దక్షిణమునందును రోడెరు కీశాన్యమునను హానిబెల్లెను ప్రాంతమునను వేగుద కముల భోరును, ముట్టకులును జరిగినవి. ఆగస్టు 5-వ తేదీ నుండి పరాసు ప్రభువు సేనయును, బ్రిటిషు చతుర్థ సేనయును, గలసి 28 వేల మంది కైదీలను పట్టుకొనెను. ఇందు 800 మంది సై నికోద్యోగులు. వీరిలో 8 మంది పటాలముల అధికతులు 600 ఫిరంగులగులుగాడ అసేనను పట్టుకొనెను. ఇందు అనేకములగు పెద్ద ఫిరంగులును, అనేకవేల మరఫిరంగులును విశేష సంఖ్య గల కందక ఫిరంగులును గలవు. మూడు రైలుబండ్ల వరుసలను ((రైలును) నిలువ సామగ్రిని గూడ వారు పట్టుకొనిరి.

విశేషముగు విమానయుద్ధము జరిగెను. ఈ ను 30 శత్రు విమానములను నేలగుల్చి 7 విమానములను నిరుపయోగపఱచి నేలగుల్చితిమి. పగటియందు వెకోను కాంబ్రె, స్టేమనల మీ దను ఇశోర్యములమీదను 45 టన్నుల బొంబులను వేసితిమి. 12 బ్రిటిషు విమానములు కనబడలేదు.

మిత్రమండలి స్థానము.

లండను, ఆగస్టు 18:— ఇప్పుడు పరాసువారు లాసిగ్ని మాసిఫ్ స్థానమును తమ యధీనమునందు గలిగియున్నారు ఇది లాసిగ్ని పురముగను, దీవెట్టిలోయకును, బానిట్ల త్రరమున నున్న మండలమును తమయెదుట గలిగియున్నారు. పట్టుబడిన ఫిరంగుల సంఖ్య యింతవఱకు 650 కి సమీపించుచున్నది. అందులో 400 బ్రిటిషువారు పట్టుకొనినవి. మాసిఫ్ పురము సుద్ద మన విజయములవలన జర్మనులు ఆయిన్ బోయాయంసు అనేక కందక శ్రేణులకు వదలిపెట్టవలసి వచ్చెను. త్వరలో మరికొన్ని స్థానములనుగూడ నదలివే నుటకు లెట్టసిగ్గుచును. ఫిరం గులను మీదికి కదలించుట వీలైనతోడనే నోయను పురము ఫిరంగుల అగ్ని జ్వలమునకు గురియగును. నోయను చుట్టునున్న రోడ్లపై జరుగు శత్రుగమనాగమములు దుర్ఘటము లగును. పూర్వపు జర్మనుస్థానముల కొన్నిటికిని లాసిగ్ని మాసిఫ్ స్థాన ము మధ్యప్రదేశమును అతిముఖ్య ప్రదేశము నై యున్నది. ఈ స్థానము మిత్రమండలి వశమైండును శత్రుస్థానము లన్నియు మిత్రమండలికి వశముకావలయును. ఈ స్థితి 24 గంటలకాల ములో ప్రస్తుతముకావలయును. రోయిపురము త్వరలో వదలి వేయబడుననియు అది మిత్రమండలి అగ్ని జ్వలమును నిరంతర మనుభవించుచున్నదనియు ప్రముఖులు తలంచుచున్నారు.

ఆమెరికనుల ఆక్రందనము.

లండను, ఆగస్టు 12:— ఆమెరికను రంగమున, ప్రకృ తము యుద్ధము నిలిచినది. అనేకమంది శత్రువులు పట్టుకొన బడిరి. మాసిఫ్ ప్రాంతమున నున్న మంతెనలు బాగుచేయబడి ముందుకు నడచుచున్నాము. పోనిసు, బోలమ్సు పట్టణముల మధ్య యింక రైలుబండి నడువగలవు. సిసెలీ, వేరువకు సున సేన గులుపుగా ప్రయాణ ము చేయుటకు శిథిలమైన రస్తాలును మంతెనలు బాగుచేయబడుచున్నవని, ఆమెరికను యుద్ధ రౌడ్స్ లయములోని రూటుకు ప్రత్యేకవిలేఖరి తెలుపుచున్నారు.

శత్రు ప్రయత్నములు

లండను, ఆగస్టు 12:—ప్రాన్యరంగమున గల యుద్ధ స్థానములలోని రూటరు ప్రత్యేకవిశేష యుద్ధమునావుట కచ్చట శత్రువులు చాలా పనిచేయుచున్నారనియు, వన సేన యుద్ధరంగమునండి పారిపోవుననుచు వచ్చే శత్రువులు సమీప మననున్న గ్రామములమీద బాంబులు వేయుచున్నారనియు, ధీర ప్రయత్నముల భంగపరచుట కచ్చట ఎన్నియో ప్రయత్నములు చేయుచున్నట్లు వారియు తెలుపుచున్నాడు.

ప్రెంచివారి అపరేంద్రము.

లండను, ఆగస్టు 12:—నుమారు 450 తుపాకులు యుద్ధరంగమున తీసికొనబడినవి. ప్రెంచివారు వేడిన ముదము మునుండియు, లగ్నిమూల నుండియు శత్రువుల నడ్డగించుటకు ప్రారంభించినారు. శత్రువుల సేనలకు చాలా మట్టుకు తమరు కొట్టుచున్నారు. అనేకులను ఖైదీలుగా పట్టుకొనుచున్నారు. మిత్రులందరివారు సేను గరితము స్థలమును ఆక్రమించుకొనినారు. బ్రెయి నిల్వల్లు అను ప్రాంతముల మధ్య తీవ్రసంగ్రామము జరుగుచున్నది. జర్మనుల సేన అచ్చట ఇరువది పదియలకు పై గానున్నది. ఆస్ట్రీయా వారి సేన సయితము ఇచ్చట యున్నదని తెలియుచున్నది. కాని అది యుద్ధమున ఇంకను దిగలేదు. లాసింగీ ముసిపు ప్రాంతములలోని చాలాభాగము మిత్రులందరివారు ఆక్రమించుకొనినారు. లాసిపు నేటిరాత్రి మన స్వాధీనుగునని అందన చేయుబడినది. స్థలము పర్వత ప్రదేశము. దట్టమగు అడవులతో నిండియున్నది. మనము మాసిపును పట్టుకొనిన ముందు చాలా జయ ముందునని తెలుచుచున్నది.

యుద్ధరంగస్థితులు.

లండను, ఆగస్టు 13:—ప్రెంచిరంగమున పరిస్థితులు చాలా మారిపోవుచున్నది. 1915 1916 సంవత్సరములందు జర్మనులు ఆక్రమించుకొనిన స్థలములందు మన సేన యిప్పుడున్నది. ఇచ్చటికందకములు నిధిలస్థితిలో నున్నవి. అచ్చట జర్మనులు సునాయాసముగ పోరాడుటకు వీలుకల్గించుచున్నది. అచ్చట వారికి కావలసిన భోజనసామగ్రి అతిముఖ్యముగా వచ్చుచున్నది.

విమానయుద్ధము.

లండను, ఆగస్టు 13:—పోమరంగమున గొప్పయుద్ధము జరుగుచున్నది. మనవిమానములు నుమారు ఏబదిరకు శత్రువుల చేతిలో చిక్కినవి. అయినను తిదనంతరము మనవిమానములు మాసిన నిపుణతవలన శత్రువుల విమానములలో అనేకములు చెడగొట్టబడినవి. అనేకమంది శత్రువుల వైసితులను సయితము చంపినవి.

భారత సేనాధికారులు.

లండను, ఆగస్టు 13:—పద దశాధికారులగు, మేజరు బెయిలీ, బర్మిలీగార్లు, వైద్యకాభాధికారులు మెజరు కార్టూయ్, కార్లీ గార్లు, రిజర్వు అగ్నిదళములకు చేరిన మార్షలు, మెలిలి, ఆగు, ప్రేగురు గార్లు మేజరు స్కెలైరు గార్లు యుద్ధమున సామర్థ్యముతో పనిచేసివారిని ప్రశంసించబడినది.

శత్రువుల పోరాటము.

లండను, ఆగస్టు 13:—తెస్కోర్ట్ కొండసమీపమున శత్రువులు తీవ్రముగా పోరాడుచున్నారు. చుట్టుపట్టునున్న అడవులలో ప్రవేశించి వానిని ఆక్రమించు కొనుచున్నారు. దురుదలకు నైగా తుపాకులను ఆరువందల యంత్రపు ఫిరంగులను, తీసికొనినారు. ఖైదీలగుంట్ల గంటగంటకును ఎక్కువ యగుచున్నది. అని ప్రెంచి రంగ ముఖ్యస్థానమునగల రూటరు విశేషము తెలుపుచున్నాడు.

ప్రెంచివారి పట్టుదల.

శత్రురంగమున ప్రెంచివారి విమానదళము చాలా పని చేయుచున్నది. శత్రువుల యుద్ధసాధ్యత ముందులన చాలా నష్టమగుచున్నది. లసింగీయొద్ద యుద్ధము ప్రారంభమగుటకు ముందు ప్రెంచి విమానములలోని బాలభటులు, శత్రువుల సేన యుద్ధరంగమున గల నోక గ్రామముమీదుగా రచ్చటచూచి, వాని నావుటకు కొన్ని విమానముల బంపిరి. లసింగీబజారులలో గొల్లవారముచేయుచున్న జర్మను సేనమీద బాంబులు వేయబడినవి. అనేకమంది మనుష్యులును, చాలాగుర్రములును చంపబడినవి.

లండను, ఆగస్టు 12:—బ్రిటీషు యుద్ధరంగమున పోరాటము తీవ్రముగా నున్నదనియు, శత్రువుల సేన అసంఖ్యాకముగా నచ్చటికి వచ్చి పోరుచున్నదనియు, యుద్ధ కార్యాలయములలోని విశేషము తెలుపుచున్నాడు. మన సేన శత్రువుల మార్గము నాటక వరుచుటకు అనేక కం తెనలులు చెడగొట్టుచున్నది. పొల్లు గల్లు అను ప్రాంతమున శత్రువుల సామర్థ్యములో నున్న స్థలము మనము ఆక్రమించుకొనినా మనియు నాతడు తెలుపుచున్నాడు.

విమానదళముల సేనాపరాటమునకు విమానదళము వారు అతిశయ్యతో పనిచేసివారు. శత్రువులకు మార్గము తెలియవంద బాంబుల వర్షంతోవారి సంఘాతమునకర్హు బెట్టుచున్నాడు. శత్రువుల విమానములు రెండుమనకు చిక్కినవి. సోమనకు దక్షిణభాగమునకర్హు శత్రువుల తటాకములు, ఫిరంగీలు, వాయు విమానములు నాశము చేయుబడినవి.

రష్యాస్థితి.

లండను, ఆగస్టు 13:—రష్యానుండి వచ్చిన విశేషము లన్నియు ముఖ్యముగ రష్యాను పరస్పరసంబంధము లేక నున్నవి. జర్మనుబోల్షెవిక్స్ ప్రభుత్వము ప్రతిపాటును నిర్మూలించుచున్నదనియు పునఃపరిశీలన కారకులగువారి కార్యములు చేతమన అతిశయించుచున్నవనియు వీరి సాధనఫలములు బాల్టిక్ గాప్రాయిలుండు కనబడవచ్చుననియు భావింపబడుచున్నది. రష్యానుండునను తెస్కోట్రోస్కిలకు కాకాస్టాటు పురమును తేమకరముగ కనబడలేదు. గాన వీరు స్కోఫువు పోయిరి. అక్కడ జర్మను సేనలు వానిని కాపాడుచున్నవి. బల్గేరియానుండు ప్రజాసత్తాక పరిపాలనోద్యమము సాగుచున్నదని జర్మను వార్తాపత్రికలు వ్రాయుచున్నవి.

మాస్కో స్థితి.

లండను, ఆగస్టు 12:—మాస్కో స్థితి సమీపముగ లేదు. పునః పరిశీలన కారకులు ఆధిపత్యమును వహించకుండినచో, విశేషబలము నొందుచున్నాని గ్రహించవలసి యుండును. తెస్కోట్రోస్కి గార్లు కాకాస్టాటుకు పారిపోయిరని ఇటీవల తెలిసివచ్చినా తెలియవచ్చినది. స్కోఫువు రాయబార వర్గమును మాన్పుట రష్యానుండి వెలుకు వచ్చుట యనియు, అంతర్యుద్ధములవలన రష్యా దుర్బలమైనను, బ్రెస్టులిలోని స్కో సందిని తీసివేయుటకు సామర్థ్యము గలిగి యున్నదనియు రష్యాతో నూతన యుద్ధమునకు లాగబడు స్థితి జర్మనీకి కటస్థినిమనియు, “వాసిస్కోజీటుంగు” పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

బ్రిటను—జకోస్లోవకులు.

లండను, ఆగస్టు 13:—ప్రభుత్వమునా క్రిందిప్రకటనమును గావించిరని వార్తాసంఘమువారు ప్రకటించిరి:—జకోస్లోవకులు మిత్రులందరివారి యని ఆంగ్ల శక్తి ముగింపబడి మాడు జకోస్లోవకు సేనలకు ఆస్ట్రీయాహంగరీ జర్మనీలతో యుద్ధమునల్లుచున్న మిత్రులందరి సేన లని అంగీకరించెను. భాని కాలపు జకోస్లోవకు ప్రభుత్వముగ ప్రస్తుతము నిలిచియుండు జకోస్లోవకు జాతీయసభ ఈ సేనవై సర్వాధికారస్వత్వమును గలిగియుండుటను బ్రిటీషు వారంగీకరించుచున్నాడు.

స్పెయిను

స్పెయిను స్థితి

పారిసు, ఆగస్టు 13:—మాడ్రిడు నగరమునుండి వచ్చిన వార్తలకు బట్టి స్పెయినునందు అనేక పురములలో ఆనారము కొరకు పోరుజరిగెనని తెలియుచున్నది. చార్లెస్, కార్టూ నెల్, నుజేన్, మెరీకోరు వెరోనపురములు కాలిపోవుచున్నవని వెటిల్ జర్నలు పత్రికా విశేషుల బ్రిటీషు రంగమునుండి పత్రికకు వ్రాసెను.

గుత్రితోలాకా ఇంద్రావతి గ్రామమున స్థాపించియున్న విద్యార్థి వృద్ధిని ధర్మగ్రంథాలయ పక్షమున యాగర్లరు తువునందు భారత యుద్ధోగ పర్యమును పురాణ ప్రసంగముగా జరుపు యేర్పాట్లు చేయుబడినవి. ముయ్యను యూబాండా గారమునకు మోసిడి గ్రామనివాస యగు మేకల పెరిలపు నిగేవాని మేనమామ గుత్తా వెంకటరమణప్పగారు గు 18-0-0 పదునెండు రూపాయలు చేయునట్టి ఒక గడియారమును పారిపోసికముగా దయచేసియున్నారు.

స్థానిక వార్తలు

జాతీయవాణిజ్యకలాశాల:—నెల్లంబరు నెలొందె మునుండి జాతీయ వాణిజ్యకలాశాలయందు ప్రవేశపరిశ్రమగతి ప్రారంభింపబడును. మాసమునకు విద్యార్థులు రూ 5 లు చెల్లింపవలసి యుండును.

విదేశపుట చాలు:—దక్షిణాఫ్రికాకు పోవు తపాలు 18 వ తేదీ సాయంకాలము 6 గంటలకు మారిమ దీవులకు పోవు తపాలు 20 వ తేదీ సాయంకాలము 6 గంటలకును జవరలు పోస్టాఫీసులో కట్టబడును.

నిమ్మ జాతుల సంఘము:—నిమ్మ జాతుధికారి కసంఘమువారి యాజమాన్యముక్రింద 18 వ తేదీ ఆదివారము ఉదయము ఎనిమిది గంటలకు మాళిలోని పులికను తోపు నందు స్వామి బ్రహ్మచంద, ఎం. జంబునాథముగార్లు ప్రవర్తనముమీద ఉపన్యసించురు.

దివ్యజ్ఞానసభ:—మధ్యమండలముల దివ్యజ్ఞానసభ 24, 25 తేదీలందు జనరాజదాస ఎం. ఏ. గారి యాజమాన్యముక్రింద కడపపురమునందు జరుగగలను. ప్రతినిధులు నా మెంతమంది, యేబండిలో వత్తురో ముందుగ, కార్యదర్శులు సి. లక్ష్మీనారాయణశాస్త్రి బి. ఏ. బి. ఎల్. గారికి వ్రాయవలయును.

ఆంధ్రరాష్ట్రీయసభ-సంస్కరణనిరాకరణము:—ఈ విషయమును గురించి మహారాష్ట్రీ వెలగపూడి సుబ్బారావు పంతులుగారు, గొల్లపూడి సీతారామశాస్త్రి గారును వ్రాసిన లేఖలను రేపటి దివము ప్రచురించెదము. ఆవ్యాసము నందు నూతనసంస్కరణముల నెందులకు నిరాకరించవలయునో పలువిధములకు కారణములతో చూపి మున్నారు.

చెన్న రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసభ:—చెన్న రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘమువారి సాంస్కృతికసభ, శత్రు 20 వ తేదీ మంగళవారము సాయంకాలము మహాజనసభామందిరమునందు జరుగ గలను. అందు రాజ్యాంగ సంస్కరణముపట్ల సంఘము వారి ఆభిప్రాయము తెలుపబడును. 1918 సం॥ కకు కార్య నిర్వాహకులు ఎమ్మె కోనమడుదురు.

తేయాకు కమిషనులు:—చెన్న రాష్ట్రీయలోని తేయాకు సంఘములకు దర్శించి, యొకసభ చేయుటకు తేయాకు పరిశ్రమ తరపున నియోజింపడిన కమిషనుల చెన్నపురికి 15 వ తేదీ విచ్చేయుదురు.

మానుమూను సేతయంత్రాగారము.

ప్రభు వార్షి కోత్సనము
చిత్రాన మండలములోని నారాయణ పరమంధరి మానుమూను సేతయంత్రాగారముయొక్క ప్రభు సాంవత్సరి కోత్సన మీసెల 11-వ తేదీ ఆదివారము హైకోర్టు వ్యాయా వాదులకు సేతవరపు రామదాసు పంతులు బి. ఏ. బి. ఎల్. గారి యాజమాన్యము క్రింద జరుగదముగా జరిగినది. చెన్నపురినుండి వెల్లుూ, హాతా నూర్యనారాయణరావు, వేంకటసుబ్బయ్య, రామానజము (శ్రేష్ఠిగార్లు) మున్నగువారును నారాయణవన చుట్టుపట్ల గ్రామములనుండి సయితము అనేకులును సభకు విచ్చేసిరి.

తిరుకళికడలోని భారత ధంముగా రాధిపతులు యం త్రాగారముల వార్షిక నివేదికమును చదివిరి. తదనంతరము హిందూదేశ సేవాసంఘసభ్యులు వేంకటసుబ్బయ్య పంతులు గారు సమాకాశోద్యమ మూలమున పత్రికంట నేలాగున అభివృద్ధిలోనికి తేవచ్చునో చూపుచు సొక చక్కని యుపన్యాస మిచ్చిరి. అభ్యుత్థులు తమ అంత్యోపన్యాసమున దేశీయపత్రికలవలని లాభముల నుగడించుచు యంత్రాగారుల సేవా శర తంత్రమును కొనియాడిరి.

కావలయును.

తెలుగు మాసపత్రికకు చందాదారులకు సహకార్యుటకు నుంచి ఏబంటులు (స్త్రీలు) కావలయును. మంచికమీద ను యాయబడును. ఇతరవివరములు ఈ క్రిందివారి నుండి తెలిసికొనగును. వేంకట రత్నంబు,

(1285) శేరాఫ్ ఆంధ్రపత్రిక, మదరాసు.

The Great War.

(o)
(Reuter's Agency)
(o)

Western Front

The Battle Front.

The Lull Continues.

Enemy's Positions Described.

LONDON, August 12.

Reuter's special correspondent at French Headquarters, wiring this afternoon, says:—The period of arrest of development of the battle continues this morning. Some villages behind our front have been heavily bombarded by the enemy hoping to disperse troops concentrations. A pause while we are gathering strength further to push our new line is probable. General Von Hutier's army, with its left resting on Thiescourt Massif and the Oise at Novon is sufficiently well placed for the defensive except for the threat of a further advance on the part of the British along the Amiens-Roye Road. The Allies at Andechy are only four miles away, and Roye is already under Allied-gunfire. The enemy's position on this part of the line is anything but solid.

French Resume the Attack

Enemy Massing Troops for Reaction.

LONDON, August 12.

Reuter learns that four hundred and fifty guns have been captured on the battlefield. It is understood that the French this morning resumed the attack in the southern sector where the great centre of interest is the Lassigny Massif. As the situation depends upon its possession the enemy's reaction with fresh divisions has been particularly heavy. Before Roye thirty-one enemy divisions have, up to the present been identified, including eight of Prince Rupprecht's reserves, while Von Marwitz's eight divisions in line at the commencement of the battle have been practically overrun. Prisoners have been captured from all units of these eight divisions. The Allies to-day captured Gury. A violent battle is raging from Bray to Villers les Roye, where the Germans are vigorously reacting. German reserves at present amount to twenty divisions. It is ascertained that one Austrian division is on the western front, but it has not been in action. The Allies have practically reached the crest of the Lassigny Massif and are firing into the enemy from the rear. The fall of the Massif is expected to-night. This plateau is eight miles square and its crest is heavily wooded. Its capture should be followed by important developments.

The Lassigny Massif Captured.

Importance of the Gains.

LONDON, August 13.

Reuter learns that the French now hold the whole of the Lassigny and the valley of Divat, also the district to the north. The number of guns captured now reaches a total of 650 of which the British secured four hundred. Our gains on the Massif have already forced the Germans to evacuate a long line of trenches in the Oise valley and further evacuations are inevitable very soon. As soon as artillery can be moved up, Noyon will be under fire and road transport on the whole network of the roads around Noyon will become a difficult problem for the enemy. The Lassigny Massif was the hinge of the old German positions in the whole angle and now that the hinge has burst the whole angle must yield. This effect should begin to materialise within forty-eight hours. Experts state that the evacuation of Roye may be expected very soon as the town is under cross fire.

Belligerents Situation Described.

LONDON, August 13.

Reuter's correspondent at French headquarters wiring yesterday evening said:—Our pursuit and the German retreat has reached a point of momentary stabilisation on the French wing. The necessity for bringing up artillery over deeply rutted roads has caused an enforced halt. We are now at grips on the ground which the Germans entrenched and held from the autumn of 1916 to the spring of 1917. The trenches are in a tumbled, down state but afford the Germans the best opportunity for clinging to the ground since they left the valley of the Aisne. They are evidently determined to remain as long as they can. They are well supplied with machine-guns and to-day a continuous enemy line opposes our progress by regular barrages instead of casual harassment fire.

Enemy Clinging to Position.

French Capture Prisoners and Booty.

LONDON, August 13.—10-10 P. M.

Reuter's correspondent at French headquarters telegraphing this afternoon says:—The enemy is desperately clinging to the western and southern edges. Thiescourt Hill between Lassigny and the Oise. The key to the whole position is Saint-Claude farm on a hill 600 feet high just east of Nareuil-La-Motte dominating the whole region. The French on the 12th gained a footing on the crest further north between Gury and Bois-De-Leges. The Germans hold the line of the old entrenchments stuffed with machine-guns. The capture of Bois-De-Leges on the morning of the 12th was carried out with magnificent dash, but the Germans counter-attacking in the afternoon reoccupied part of the wood. Several thousands of prisoners have been taken by the French since the 8th August, including three colonels. They have also taken over two hundred guns including heavy guns, sixteen hundred machine guns, and a great number of minenwerfer and other booty. The number of prisoners and guns captured increases hourly.

French Air Squadron's Effective Part.

French air bombing squadrons played a most effective part in the battle taking over the role of heavy guns and receiving information from swift scouting machine hovering over enemy lines. Prior to the great attack on Lassigny one of our air scouts noticed dense columns of men and transport pouring through a village towards the front and the French sent 121 planes to attack them. Twenty-seven tons of bombs were dropped down on the Germans in the streets of Lassigny. Men and horses

were killed and a fire started. The streets were blocked with wrecked wagons and the march of the German columns was retarded for hours.

Stiff Fighting on British Front.

Rapid Swelling of Enemy Reinforcements.

LONDON, August 12.

Reuter's special correspondent at British Headquarters, wiring this evening, says stiff fighting has been in progress to-day the main feature of which is greatly increased enemy artillery and machine-gun fire proving the rapid swelling of his reinforcements. Our long-range sixty-pounders have some bridges on the Somme under steady fire, so enemy communications must be difficult and sometimes deadly. In the neighbourhood of Hallu Gailu ground was retaken by a counter-attack after we had been forced to fall back from it.

Airmen's Remarkable Work.

Remarkable work has been performed by our airmen during the battle. On the opening of the offensive the air was so thick with our machines that flying was most difficult owing to risk of collision. They bombed aerodromes, also the Somme crossings with such success that the enemy's retreat was partly diverted to the south-east. This was of considerable advantage to the attackers. Two enemy aerodromes were captured during the advance, one being the only one in this area. South of the Somme many enemy tanks, guns, aircraft batteries, and balloons were destroyed or damaged beyond use.

Americans Consolidating Captured Ground.

LONDON, August 12.

Reuter's special correspondent at American Headquarters to-day says:—Although the American front during the last days has ceased to move forward movement is not lacking behind. Treatise bridges are replacing pontoons across the Marne. Each day our railroad is being carried a little further forward. Soon the most important link between east and west will be repaired, and trains will again be running between Paris and Chalons and beyond. The Paris-Amiens line has already been repaired, removing the strategical disability which has long hampered the commanders. Roads are also being repaired and the organisation of the army is in a much more stable condition than it was when it reached the Vesle.

Increasing Hostile Activity.

LONDON, August 14.—12-15 A. M.

In last night's communique F. M. Haig said:—The battle front has been comparatively quiet except for increased hostile artillery activity. We took prisoners at different points, raiding and patrol activity is reported southward of the Scarpe north-eastward of Robecq and in the neighbourhood of Vieux-Berquin. Since the 5th August French first army and British fourth army have captured over 28,000 prisoners, including 800 officers of whom eight are regimental commanders. They also took six hundred guns including many heavy guns several thousand machine-guns and numerous trench mortars and also three complete trains and vast stocks of stores.

There were much air fighting. We brought down thirty enemy machines and drove down seven out of control. We dropped forty-five tons of bombs during the day. Peronne and Cambrai stations being heavily assailed. Twelve British machines are missing.

Enemy Burning Villages.

LONDON, August 15

The correspondent of the Petit Journal on the British front says that Chaulens, Carboneil, Suzanne, Mericourt and Peronne are burning.

Report Confirmed.

LATTER.—It is confirmed that enemy is burning Peronne, Chaulens and villages between them. On the Vesle front vigorous fighting continues. Germans concentrating themselves with defending positions against American attacks.

Enemy Offensive Power Shattered

LONDON, August 13.—10-10 P. M.

Reuter learns this evening that French are now consolidating gains on Lassigny Ridge although the latest news indicates that Germans still hold one point of it. Hitherto thirty-three divisions have been identified in the present battle of thirteen belong to enemy's reserves. Germans are now reduced to dangerous expedience of taking divisions from other part of front. Latest authoritative figures of captures are 30,000 prisoners and 670 guns and both figures are regarded as conservative estimates. It is considered that Germans will be unable to launch big attack for sometime on another front owing to the shortage of man power.

French Renewed Attacks.

LONDON, August 14.—1-15 A. M.

Last night a French communique said:—During the day we renewed attacks between the Matz and the Oise and in spite of strong resistance we made some progress. northeast of Gury we waived floating in Plessier-De-Roye Park and reached Belval. Further east we carried our lines to two kilometres north of the village of Cambroenne.

American Aerial Activity.

LONDON, August 14.—11-30 A. M.

An America official communique says:—Our aviators successfully bombed railroad yard at Longuyon, Dommary Baronyourt and Conflans all returned.

Aerodrome Trains Attacked.

LONDON, August 14.—12-20 A. M.

The air ministry says, our aeroplanes on the night of 12th, attacked Aerodrome trains, anti-aircraft guns and other targets with bombs and machine guns, all returned. They also attacked on 13th Buhl aerodrome and brought down one hostile machine in flames all returned.

German Man Power.

Anxiety of High Command.

LONDON, August 13.—10-20 P. M.

Reuters Correspondent at the British headquarters telegraphing this afternoon says, an order signed by Ludendorff lately captured indicates the anxiety of the higher command with regard to man power. It is dated 25th June. Another order practically admits the Allies supremacy in air, we all over thirty divisions must have been heavily engaged since 8th August by the British Americans and

French, and total German casualties on the western front since the beginning of General Foch's counter-offensive are about 360,000 and guns lost same time number about 1200. Prisoners state that in more than one plane drafts lately sent to reinforce the infantry have been composed largely of artillerymen, the enemy has removed or destroyed large number of Aerodromes in the same area which has somewhat disorganised his air service.

Fresh French Attack.

LONDON, August 14.

Reuter's correspondent at French headquarters wiring yesterday evening said.—General Humbert whose front as result of several days progress now faces east instead of north made another attack to-day on Lassigny or Thiescourt Massif. His left was heavily counter-attacked and remained on the defensive but his right pushed forward all round the western and southern edges of little Switzerland and reached Plessier-de-Roye and part of the village of Belval where Humbert's army stopped. Von Hutier's rush last march after one of bloodiest fights of the year. To-day's battle raged till evening when French held St. Claude farm and Ecouvillon two of the most important points on Massif. The fighting was very difficult enemy holding front thinly but having almost as many machine-guns as men. Their whereabouts was very difficult to locate enemy filling valleys, passes and woods with mustard gas. French fought their way with rifles and grenades advancing over the broken country by infiltration. Enemy's tactics indicate that he is retiring through a defensive line not far distant.

German People Depressed.

LONDON, August 14.

AMSTERDAM.—The "Rheinisch westfaelische Zeitung" says.—Events in west have taken a critical turn and faint hearts have lost all confidence and fear further setbacks. Reports from west have undeniably had a depressing influence on many classes of population. The paper appeals to all to keep cool. Other papers write in similar strain.

No Infantry Action.

London, August 14.—12-35 P. M.

A British communique says:—Our artillery was active during the night on the battle front. There was no infantry action. We repulsed local attacks in Dickebusch sector at Midday Tuesday. There were considerable hostile artillery fire in this neighbourhood during the night also northwest of Kemmel. We took a few prisoners in a successful raid in neighbourhood of Ayette. Our patrols progressed in Vieux Berquin sector and established our line eastward of the village taking a number of prisoners. Our line was advanced slightly eastward of Metern.

Further French Advance.

LONDON, August 14.

PARIS.—A semi-official statement says:—Our patient advance on local action has brought us less than a mile from Lassigny whose wooded clump of heights protects Noyon and commands communications between Oise and Ailette Valleys, hence desperate enemy resistance, but our grip is tightening and will shortly result in close encirclement of the position. Our troops are biting into and reducing all sides of mass if which will fall at chosen moment. There is a lull on the rest of front and between the Ancre and the Aisne the inevitable entrance between two manoeuvres. Meanwhile there is ceaseless activity in our lines in preparation for fresh successes.

Thousand Guns Captured.

LONDON, August 14.

PARIS.—Newspapers point out that 20,000 prisoners and six hundred guns mentioned in last night's communique include only captures of armies of Rawlinson and Debeney to which should be added Humberts 10,000 prisoners and 400 guns.

Great Britain

INDIAN REFORMS.

"Morning Post's" Hostile Attitude.

Mischevious Attacks on Montagu.

ALLAHABAD, August 14.

LONDON, August 9th.—Leaders in the "Daily Telegraph" and the "Morning Post" both dwell on Lord Curzon's insistence that the Government is not yet committed to the policy of Montagu report, but in awaiting expressions of British and Indian opinion. The "Morning Post" is confident that Lord Curzon differs from Mr. Montagu whose phrase in the report our policy is irrevocably declared and it ought to content all sober minds, expresses his attitude with a pomp compared with which Lord Curzon's sublime moments seem like modesty. The "Morning Post" further surmises that Lord Curzon opposed the declaration of the 20th August, but was induced to agree to it by the insertion of a qualifying passage whereon he now relies. He has been bluffed while the publication of the report and the appointment of Mr. Montagu's suggested committee are regarded by Mr. Montagu's supporters as practically committing the Government. The "Morning Post" warned Unionists that as regards the prevention of mischief in India Lord Curzon is a broken reed. It protests against the nonpublication of the addresses and the local Governments reports on the reforms and on the recommendation of the Rowlat Committee.

"The Daily Telegraph."

"The "Daily Telegraph" points out the danger that attends a democrat's incurable habit of assuming that because democracy is good for Great Britain, it must be equally good for India where the paternal despot is the only idea of Government the people can grasp. The "Daily Telegraph" thinks that there is much that can must be done. Mr. Montagu's suggestion of two houses in the Government of India would lead to perpetual conflict. His scheme for the provinces where first steps towards responsible government are to be taken is extraordinarily difficult and complicated. The "Daily Telegraph" questions whether the position of Governors will be tolerable. It places no reliance on the system of periodically reviewing the working of the reforms since however badly representative institutions work the remedy suggested is almost to make them still more democratic.

Indian Army Officers.**Mentioned in Despatches.**

LONDON, August 13.

The following officers of the Indian Army are mentioned for valuable services in war.

Major-General Sir A. W. Bayly and Major R. E. Berkely, Infantry.

Major F. G. Cardew and Lieut-Col. E. R. Carrol Medical Staff.

Brevet-Col. W. S. Marshall, Capt. E. P. Melville, Major A. C. Ogg and Major W. S. Fraser, Reserve Cavalry.

Major E. G. Skelton, late Indian Army, now West India Regiment.

The Gazette states that Sir James Brunyate has been promoted to K. C. S. I., in recognition of special war services. Mr. Brunyate has just returned from United States where he was attached to Lord Reading's Staff as advisor on Indian Currency and Eastern exchange questions.

King Returns from France.**After Strenuous Week on W. Front.**

LONDON, August 13.

The King to-night returned to London from France where he had a strenuous week on the Western front covering many hundreds of miles and seeing everything possible of the immense military machine. He launched with the King and Queen of the Belgians and visited F. M. Sir Douglas Haig, General Pershing, and Marshal Foch and a number of French, American and British generals. The King conferred the K. C. B. on General Debeney. He spent one whole day with the Fourth British Army and went over much of the newly won territory.

PARIS.—Kings tour included visits to Amiens and Nijmegen. The King also rode to the front where King warmly congratulated the French troops in the sector adjoining the front of the British attack.

The Luxury Tax.**Articles Etc. Taxable.**

LONDON, August 13.

The report of the Luxury Tax Committee has been issued. It recommends a duty of two pence in the shilling on the purchase price on the following:—

Jewellery, furrim goods, perfumes, pictures, motor cars, grand pianos, player pianos, gramophones, liquors, etc. The tax also applies to meals if exceeding three shillings for breakfast, one shilling for tea and five shillings for dinner. Taxes are also to be levied on clothing and tobacco above a fixed minimum.

Russia**German Difficulty in Russia.**

LONDON, August 12.

The "Vossische Zeitung" significantly describes the shifting the Embassy to Pskoff as a retreat from Russia and ruefully observes that although Russia is torn by civil war she is still able to find energy and unanimity to tear up the Brest Litovsk treaty. The paper fears that Germany is being driven on to a fresh war with Russia.

The Situation in Moscow.**Counter-Revolutionaries Position.**

LONDON, August 12.

The situation at Moscow is uncertain. Counter-revolutionaries, if they are not actually in control, are undoubtedly gaining the upperhand. The latest report via Berlin is that M. Lenin and M. Trotsky have fled to Kronstadt.

The Czecho Slovaks.**Britains Recognition as Allied Nation.**

LONDON, August 13—10-40 P. M.

The Press Bureau announces that Government has issued a declaration as follows:—Britain regards Czecho-Slovaks as allied nation and recognises the unity of three Czecho-Slovak armies as an Allied belligerent army waging regular warfare against Austro-Hungary and Germany. Britain also recognises the right of Czecho-Slovak National Council as the present trustee of the future of Czecho-Slovak Government to exercise supreme authority over this army.

Bolshevik Govt. Collapsing.

LONDON, August 13.—12-30 P. M.

News from Russia is scrappy and confused but it is clear that German Bolshevik system of Government is everywhere collapsing before country wide (?) but mostly disorganised counter revolution the effects of which will probably be felt in Baltic Provinces and possibly even in Russia. Lenin and Trotsky have found Constatd unsafe and have gone to Pskoff where they are under protection of the German troops.

Bulgarian**Republican Movement in Bulgaria.**

LONDON, August 15.

German newspapers report Republican movement in Bulgaria.

Spain**Food Riots in Spain.**

LONDON, August 13.

PARIS.—News from Madrid shows that food riots have occurred in various towns in Spain.

Indian Telegrams.**FROM OUR OWN CORRESPONDENTS**

(BY WIRE.)

Burma**Separation of Burma.****New Reform Scheme to be Formulated.****Lieut. Governor's Speech at the Durbar.**

RANGOON, August 13.

A Durbar was held at the Government House, Rangoon, to-day when the Lieutenant Governor presented decorations to thirteen recipients including five members of the Burma Military Police, to whose gallantry and good conduct in the recent Chin Hill operations His Honour paid a notable tribute. He said schemes requiring large expenditure are necessarily postponed until the tyranny of the enemy is overthrown. In all Burma's war product, oil, timber wolfram and rice there has been special activity and efforts are being made to speed up production of materials essential to the utilisation of the provinces' resources but which cannot be easily obtained from abroad. The good work of the Burma Labour Corps was mentioned and His Honour hoped that the effect it will have in laying down a standard of discipline and hard work for other Burmans to emulate will be great and lasting and that the credit of Burma will be raised. He again dwelt upon the need for keeping up the Burma battalion of which one is now on active service, a second is in training in India and others are training in Burma.

Constitutional Reforms.**Burma Not Included.**

Dealing with the scheme of constitutional reforms the Lieutenant Governor said that Burma was not included in the proposed scheme by its authors because they felt that Burma was so different from India that a scheme largely based on the demands made by educated Indians and to suit Indian conditions might not be a scheme which would find favour with the people of Burma. This does not at all mean that Burma is not considered fit to enjoy political progress. On the contrary the distinguished authors of the report have invited the Government and the people of Burma to formulate a scheme for themselves which they regard as suitable for the country and the people. My task and your task is to formulate this scheme. In doing this the Government will require the help of Burmans and the Burmans will require the help of the Government. It must be a case of friendly co-operation and full consultation. This demand for separation from India would said His Honour entail such dislocation of existing relation, military financial, fiscal, commercial and administrative as would astonish the ordinary man who talks light of separation. The expression "Cutting the painter" is often used in connection with the separation of countries which have long been in association with one other, but before you cut the painter you must feel that you are in seas which you can navigate and that your small bark is able to sustain any storms that may arise. No country can be pronounced fit to govern itself unless it is also able to defend itself to the extent that its number permit and no country can be pronounced fit to defend itself from external assault until it is fit to preserve peace and order within its own borders until it can supply its own police. If Burma were assailed now from outside even by insignificant foes it would have drawn India for soldiers as it draws on her now for military police, and these are not the only functions in which Burma has required the help of India. There are Indian lawyers at the bar. There are Indians in many of the services and departments. The offices are full of Indian clerks. Enterprising Indians have absorbed the lion's share of the non-European commerce and industries. It is not discredit to the Indians that they have joined these services, have shown this enterprise and attained this eminence. Far from it. They have rendered service to the country in doing so. Nor do I blame the Burmans on this account. They have been for a much shorter period under British rule. Upper Burma was not annexed to the British Crown until thirty years has passed since the great mutiny. Lower Burma has a longer British history behind it, but for a great part of that time the areas included were mere distant appanages of Bengal. The time has come now when the Burmans should assert themselves without any illwill to their Indian fellow subjects but in the natural and proper desire that they should enjoy all the advantages in their own land of Burma which the Indians themselves enjoy in the far larger sub continent of India. In order to secure this result they have to realise the necessity for their own self-development. They must never let it be said of Burma that she can supply many dacoits but few soldiers that her criminal records outstrip that of the provinces in India, but that she cannot provide enough police to cope with her criminals, that there are many who love gambling but few who practise thrift, that there are many who love pleasures but few who will undergo hard work. The Burmans hitherto had full confidence in the British officers who love the Burmans, who resent any adverse criticisms passed on Burma her people and who are as anxious as Burmans themselves that Burma should play her due part in the history of nations. It is by the co-operation of Burmans with their British officers by the friendly help given and received in a spirit of mutual trust and affection that the development of Burma may best be brought about. There are some I know who feel that the cry for separation arises from the fear lest a distinct race like the Burmans should come under the dominions of a self-governing India. I agree with you at once, that when the day comes when India is entirely self-governing her continued control over a province like Burma and people like the Burmans would be a great and impossible anomaly but whatever shape the proposed constitutional reforms may take it is quite certain that those circumstances which are feared by some of the Burmans cannot come into existence in the immediate future. Before the time comes there will be a sufficient interval for Burma to develop herself with the aid and support of the Government of India. It is a part of the reform scheme to encourage and develop provincial autonomy and what

Burma has to ask from India is that while she is ready to pay her full contribution in return for the protection and help that she received from the Imperial Government in India she may have full freedom and authority to develop her internal affairs on the line best suited to herself. A desire to retain her connection for the present with the Indian empire does not at all connote that she should not ask for and receive recognition of her separate requirement and that she should not ask for and obtain a financial settlement on lines much more favourable to herself than any that she has yet enjoyed. The Lieutenant Governor promised to do all in his power to help on the claims of Burma and to make them good before the Government of India and said that he did not anticipate any unfriendly attitude on the part of the Government.

Turning to the scheme of reforms to be devised for Burma he saw that the goal before Burma is precisely the same as the goal before India. Burma has hitherto been quite content with a small nominated members. It has to this day no district or rural boards and no village committees and in fact only a few municipalities which is the system of election in force. There has not yet been the same amount of higher education in Burmans in the public services. But I perceive in Burma many strong grounds for hopeful anticipation. In primary education Burma is more advanced than India and the general level of intelligence of the Indian masses. The social system of Burma presents various features favourable to a system of election and to the growth of democracy which are not present in India. There is no caste distinctions at all; there is no hereditary division by occupations there is no landed aristocracy, while religious cleavages among the indigenous races of Burma are almost entirely absent or carry with them no political significance. There are therefore few of those obstacles to the eventual success of democratic institutions which appear to be no formidable in the case of Indian provinces. The backwardness of Burma consist not in the want of capacity but in the want of experience. It is therefore open to us to devise a scheme which promise that it has the same ultimate evolution of responsible Government before it if framed on different lines from those followed in India. If it is proved that mistakes have been made in the case on Indian reforms these mistakes should be avoided in Burma. We have the liberty to pursue a different path from that laid in the Indian reforms scheme. The first sphere is the extension of local self-government, the creation of district and rural board which is a want of very long standing. The second sphere is that of the employment of Burmans in more responsible posts. There have been Indians in the Indian Civil Service for many years past, but no Burman has yet found entry into it. Facilities must certainly be given to Burmans as they will be to Indians for entering the civil service and for qualifying themselves to hold some proportion of the superior posts. The whole question of recruitment for the Indian Civil Service has not yet been decided and I can therefore make no further statement regarding it, but I can see no reason why Burmans should not enter the Civil Service in Burma by the same oaths as Indians can in Indian and there is no reason why they should not acquit themselves well. It is simply a case of time and experience. The same remarks apply mutatis mutandis to other public service and it is in this connection that I am anxious that Burma should be equipped with institutions of her own where the people of the province may qualify themselves in professional and technical work. I would also like to see a through reorganisation of the provincial and subordinate civil services and the reorganisation, it might almost be said creation, of a separate judicial service culminating in the constitution of a High Court for Burma. The forest department stands in need of complete reorganisation. Burma's great forest resources are to be properly exploited and conserved. In agriculture we are many years behind many of the Indian provinces. The prime and immediate requirements is a proper agricultural college where Burmans may be thoroughly trained to take charge of experimental farms, agricultural stations and demonstration plots scattered over all the distinctive tracts of the province. We have also to organize a department of Industries and to provide for industrial training. In all this we need the co-operation of all classes. The formation of the University was next referred to and His Honour said that there was no reason to postpone its inauguration until large building scheme had been completed.

The third sphere said His Honour was the sphere of the Legislative Council and the general machinery of Government. Progress in this sphere must inevitably depend to a considerable extent on the progress attained in the other spheres, but as I said before all training in this sphere cannot be at a standstill while progress in the other spheres is being awaited. More caution is however necessary and provided that there can be no mistake as to the direction in which our reforms lead I do not think that the vast majority of Burmans will find any fault with the adoption of a policy of caution. The exact steps to be taken and the kind of machinery to be erected are for the conference to discuss and I am naturally not prepared to lay before you any definite scheme at this stage, but there is one thing quite certain and that is that our Legislative Council must be enlarged and that it must contain a substantial elected element. I propose now to have a friendly and informal conference with representative Burmans of all schools, the old fashioned and conservative, those with official experience and also those of the young party who are filled with ardour and hope for Burmans progress and are most anxious that she should not be left behind among the progressive nationalities of the Empire. When I have discussed the whole question informally with all these classes of Burmans and have been able to consult the most experienced and European opinion available in Burma I propose to publish a scheme for general public criticism in which every class of the community can participate and make any representation it may choose about its particular interests. The Government of India have asked that our scheme from Burma shall be submitted by the 1st November and I have every hope that we may be able to comply with that request. I am anxious that all should be consulted and that the scheme may be stamped with the approval both of the Governments and of the people of Burma.

The remaining portion of the Lieutenant Governor's speech was devoted to the warnings against an extremist policy and against the spread of anarchy although he said that there was no trace of such in Burma. His

Honour concluded:—I hope that Burmans both old and young, will not let this warning fall upon dead ears. I no longer share any responsibility in connection with the extremists and their doings in India but I am responsible for Burma and I can say with all sincerity and assurance that if the Government and the people of Burma will now work together in a friendly spirit its progress towards responsible Government though it may be cautious at the outset will in the long run overtake. If however extremist doctrines and extremist methods should ever become established here they will assuredly mar these fair prospects and create discord and suspicion where there would otherwise have been harmony and confidence. Gentlemen, the future before Burma is a bright one. Let us take counsel together and see that nothing shall occur to dim that brightness.

Directors of Civil Supplies. Conference at Nagpur.

SIMLA, August 13.
A Conference of the Directors of Civil Supplies will be held at Nagpur under the presidency of the Hon'ble Sir Claude Hill on Monday the 19th August to consider what measures should be taken to arrange for the most advantageous distribution of the stocks of food and fodder and other cognate matters with particular reference to the shortage of rolling stock owing to war condition, deficiency in monsoon and scarcity which is likely to prevail in certain areas. The following directors of Civil Supplies will attend:—Mr. R. B. Wood (Madras), Mr. B. Read (Bombay), Mr. C. F. Beadel (Bengal), Mr. J. Campbell (United Provinces), Mr. C. H. Townsend (Punjab), Mr. G. Mile (Behar and Orissa), Mr. J. H. Cox (Central India), Mr. H. J. Hope will be represented by Mr. A. E. English, Acting Director of Agriculture, and Mr. E. Clayton and Baroda State by Mr. Nanavati, State Director of Commerce and Mr. Power, Deputy Controller of Prices. In addition the following officials will attend:—Major-General H. F. C. Freeland, member, Railway Board, Colonel H. A. Cameron, Controller of Traffic, Sir Lawrence Hepper, Agent, G. I. P. Railway and Mr. A. O. Rumbold, General Traffic Manager, Mr. A. M. Clarke, Agent, Bengal Nagpur Railway, Sir Hugh Bray, Controller of Contracts, Colonel F. W. Hallows, Director of Farms, Quartermaster-General's branch, Mr. C. W. Jacob, Wheat Commissioner and Colonel O. W. Waddington, Deputy Chairman and Secretary, Central Transport and Foodstuffs Board.

The Chief Commissioner, Central Provinces, will also depute one or two representatives from that province to be present.

Recruiting in India. Feudatory State's Contribution.

SIMLA, August 14.
Feudatory states in direct relation with the Government of India contributed over 21,000 recruits, including those for Imperial Service troops and non-combatant corps, in the first half of the current year. Of this total Kashmir raised close upon six thousand, Alwar, Jaipur, and Hyderabad nearly three thousand each, Jodhpur and Bharatpur about fifteen hundred apiece, Bikanir and Gwalior nearly one thousand each, while Mysore, Tonk and Kotah supplied smaller quotas.

Sale of War Bonds.

CALCUTTA, August 14.
The sales of war bonds at Banks and Government Offices up to the 14th August 1918 amount to Rs. 27,23,76,900 and are distributed as follows:—

	Rs.
Bengal	10,95,84,800
Bombay	7,87,96,300
United Provinces	1,92,00,300
Madras	1,70,31,100
Punjab	1,66,43,600
Burma	55,41,100
Central Provinces	31,02,100
Bihar and Orissa	30,64,100
Assam	4,23,200
Minor Administrations	79,69,000
H. E. H. The Nizam of Hyderabad	50,00,000
Baroda State	30,00,000

The Tea Commissioner.

CALCUTTA, August 14.
The Tea Commissioner leaves for Madras on the 15th instant to hold a meeting of his Southern India Advisory Committee and to attend the annual Conference of the United Planters' Association Southern India. He expects to arrive back in Calcutta about the 22nd instant.

Moderate Congress. To be Held in Bombay.

BOMBAY, August 14.
Following the announcement made on Saturday last over the signature of the Hon'ble Sir Dinshaw Wacha that an All India Conference of moderate party was to be convened for the purpose of giving expression to their acceptance of and general support to Montagu Chelmsford reform scheme a meeting was held at Sir Dinshaw's house on Monday last of some prominent moderates. It was resolved to hold the said conference in Bombay on a date to be hereafter announced. It was further resolved that gentlemen present at the meeting be constituted into a provisional committee for the purpose of making arrangements to hold the said conference and that leading men of the party and other distinguished persons in Bombay and in districts willing to accord their support to the scheme as aforesaid be invited to join the committee for that purpose. A meeting of the committee so formed will be held at an early date at the place and time notified by the circular letter addressed to the gentleman invited over the signatures of the Hon'ble Sir D. E. Wacha, Mr. Chimani, H. Setalvad, the Hon'ble Mr. M. G. K. Parekh, Mr. N. M. Samarth and Mr. Rahmatullah Currimbhoy.

Deccan Sabha's Resolution.

The Council of the Deccan Sabha has passed the following resolution:—The Deccan Sabha, Poona, resolves that there should be a separate All-India Conference of moderates to express their views on the Montagu Chelmsford Reform proposals.

Marwari Child Murder Case. Accused Sentenced to Death.

BANGALORE, August 13.
Major E. H. S. James, Sessions Judge, Civil and Military station, to-day delivered judgment on the Marwari child murder case in which Naga a Hindu milkman and Yesoda Bai, a Eurasian woman, were charged, the former with alleged murder and robbery and the latter with alleged murder, abettment of alleged murder and robbery. The case created considerable sensation in view of the fact that Yesoda Bai is the wife of a Hindu official of the Survey of India and the mother of eight children and also in view of the extraordinary horrible nature of the crime as was revealed in the course of the trial. One of the assessors found both the accused not guilty and the other assessor found them guilty. His Honour's judgment took more than two hours to read and in the course of that judgment His Honour found both the accused guilty of the charges and sentenced both to the extreme penalty and directed both accused to be condemned to death. He ordered the approver who is the mistress of Naga to be released from custody.

His Honour in course of his judgment stated that he could find no extenuating circumstances to urge on behalf of the prisoners in the dock. They had committed a deliberate coldblooded and brutal crime which had cut short at a tender age the life of an innocent child. In his opinion nothing short of the extreme penalty will meet the ends of justice.

Delay in Delivering Judgment.

In the course of judgment in the Marwari child murder case Major James, Sessions Judge in explaining the delay in delivering judgment states:—The trial opened on the 15th April and evidence was recorded till the 9th May. Counsel opened arguments on the 10th idem and completed on the 17th. The Court sat therefore just over a month. Subsequently I have been unable on account of my multifarious duties as First Assistant Resident and Secretary to the Chief Commissioner to devote my whole time to the writing of the judgment. In fact the Secretariat work, mostly of an urgent nature, has been at times so heavy, due to war conditions, that I have had to lay aside the judgment not only for days but for weeks. The result is far from satisfactory but as long as the duties of the Sessions Judge in the Civil and Military station of Bangalore are combined with those already mentioned, so long the disposal of sessions cases will be unavoidably delayed.

Status of Indians in Colonies.

Inequality Still Maintained.

The following contribution of Mr. M. K. Gandhi sent to Mr. G. A. Natesan for the current issue of the "Indian Review" has been sent to us for publication in advance:—

The Imperial Conference resolution on the status of our countrymen emigrating to the Colonies reads well on the surface, but it is highly deceptive. We need not consider it a great achievement that we can pass the same laws against the colonials that they may pass against us. It is like a giant telling a dwarf that the latter is free to give blow for blow. Who is to refuse permission and passports to the colonials desiring to enter India? But Indians, no matter what their attainments are constantly being refused permission to enter the colonies even for temporary periods. South African legislation of emigration was purged of the racial taint, by the passive resistance movement. But the administrative principles still continue and will do so, long as India remains both in name and substance a dependency.

The agreement arrived at regarding those who are already domiciled practically restates the terms of the settlement of 1914. If it extends to Canada and Australia it is a decided gain, for in Canada till recently there was a big agitation owing to the refusal of its Government to admit the wives and children of its Sikh settlers. I may perhaps add that the South African settlement provides for the protection of those who had plural wives before the settlement, especially if the latter had at any time entered South Africa. It may be the proper thing in a predominantly Christian country to confine the legality to only one wife. But it is necessary even for that country in the interests of humanity and for the sake of friendship for members of the same Imperial Federation to which they belong administratively to allow the admission of plural wives and their progeny.

The above agreement still evades the question of inequality of status in other matter, thus the difficulty of obtaining licenses throughout South Africa, the prohibition to hold landed property in the Transvaal and the Free State and virtual prohibition within the Union itself of the entry of Indians into the Free States, the prohibition of Indian children to enter the ordinary Government schools, deprivation of Municipal franchise in the Transvaal and the Free State and practical deprivation of the Union franchise throughout South Africa, barring perhaps the Cape. The resolutions of the Imperial Conference therefore are decidedly an eyewash. There is no change of heart in the colonies and certainly no recognition of Imperial obligations regarding India. The Fijian atrocities to which Mr. Andrews has drawn pointed attention show what is possible even in the Crown colonies which are under direct Imperial Control.

ప్రాచీన హైందవాధినివేశనములు

[వైద్యభాట్ల లక్ష్మీనరసింహం గారు, గుంటూరు.]

XII

“సాహ” తేక, “గుణి” ద్వీపము

ప్రపంచములోని ద్వీపముల సంఖ్య యశారమయ్యను ది. అట్టి ద్వీపములన్నిటిలోను “అస్ట్రాలియా” ద్వీపము కడు పెద్దది. హిందూదేశము యొక్క వైశాల్యము 1772,168 చదరపుమైళ్ల గుటచేతనే విశాఖాఖండముయొక్క వైశాల్యము 3,560,000 చదరపు మైళ్లగుటచేతనే అస్ట్రాలియా (ద్వీప) యొక్క వైశాల్యము 2,946,691 చదరపు మైళ్లగుటచేతనే, అస్ట్రాలియా ద్వీపము హిందూదేశముకంటె పెద్దదియును, విశాఖాఖండ

మునకంటె కొంచెము చిన్నదియునై యున్నందున, ఆసియా, విశాఖ, అఫ్రికా, ఈ థ్రేమరికా, డక్షిణమెరికా ఖండముల కంటె అస్ట్రాలియా (ద్వీప) మొక ఖండముకంటె పెద్దదిగాను చెప్పవచ్చును. అందువలన, ప్రపంచమునందలి ద్వీపములలో పెద్ద ‘సాహ’ ద్వీప మరియు పెద్దదిగ నెంచబడుచున్నది. ఈ ద్వీపము యొక్క వైశాల్యము 312,000 చదరపుమైళ్ల కంటె పెద్దది. (అనగా చెప్పితే అస్ట్రాలియాకంటె రెండింటికంటె పెద్దది) ఈ ద్వీపమును ద్వీపమును ‘సాహ’ అని పేర్కొనుచున్నది. సాహాయ్యము దీనికి ‘సాహ’ ద్వీపము (New Guinea) నామకరణంబొందినది. ఇది యంత వైశాల్యమును ద్వీపమునకు జనసంఖ్యయందు గడు చీదదిగ నున్నది. ఇందలి జనసంఖ్య 660,000 మాత్రమే అంచనా నెయ్యబడినది.

మొలక ద్వీపమునకు దూరముగను, అస్ట్రాలియా (ద్వీప) మనకు థ్రేమరికను యాద్యమును ది ఇది నైరుతినుండి అగ్నేయమునకు పొడవు కలిగి యున్నది. అస్ట్రాలియాను మన యాద్యమునకును మధ్య 150 మైళ్ళ పెడబుట్లకలిగిన సుద్ర మిపుడుండినను పూర్వముకప్పుడు యారెండునుగలిగిన యుండి ప్రకృతి నైపుత్యమువలన నీ రెండింటి మధ్యనుండి భూమి సముద్రాన్ని మైనది కొందరు సాహాయ్య కావ్రుట్టా లుపించుచున్నార.

ఈ ద్వీపమును (1) ఆర్యావర్త (2) చార్లసులూను (3) గాటిరు (4) సిక్లప్పు (5) నల్లంగు అను గొప్ప పర్వత మొక స్థానే (6) పర్వతమును (1) అంబరెలు (2) కై సంగ పర్వత (3) పర్వత అనుగొప్ప పర్వతము మరొకటి నావికా యోగ్యము లగు చిన్న పర్వతము కలవు. వర్షము లధికముగ కురియుచున్న నిందులలో యధిక మగుటచే నైరోహ జలాయులకు వివాహ యోగ్యము కాకున్నది. కొట్టు (రాసు మంచినొప్పు దూల ములు రబ్బరు (India rubber) వృక్షాశ్రయ ముత్తములు బంగారము మొదలగునవి యుచుండినది విశేషముగ యగు చుట యగును.

ఇచటిజనము మిగుల నశాకరకృత స్థితియందున్నార. వీరిలో కొందరు మలయజాతికి చేరినవారు. ఇచటి జనములో కొందరు కరుల శిరముల ఖండించుటయును వానిని తోరణములక కట్టుటయు నెక్కువ గౌరవముని యుంచెదరు. ఇట్టి జాతిపట్టికిని యాద్యమును దున్నారట; ఆకారమును గూడ వీరు రాక్షసుల వలె నుండుట! మనుష్యుల శిరముల నేటాడుట వీరికి అనాదినండియు నాచారమగుట చేత పూర్వము నుండియును వారిలోవారికి విరోధము లేర్పడి యొక తెగవారి వైస మరొక తెగవారు పగతీర్చుకొనుచుండుట వీరికి స్వభావ సిద్ధమైయున్నది. మరియు నిట్టి దురాచారము మొలక ద్వీప వాసులలోను ఫలరసద్వీపముల యాద్యమునాసులలోను కూడ నుండెను. ఈ ద్వీపవాసులలో ననేకు లిప్పటికిని నరహంస భక్షకులగుట. వీరికిని చుట్టుపట్లనుండు చిన్న ద్వీపవాసులకును సహజ శత్రుత్వ ముకాదసిద్ధమైయుండి యుద్ధములు తరుచుగ జరుగుచుండెను. ఇచటి జనము వాసపట్టి మైదుదూరమున చాటుగనన్న మనుష్యులైనను గుర్తింపకలరుట. పెద్ద కొయ్యలను తొలిచిచిన్న వానిలక చేసి వానికి చిన్న తెరచాపల ననుర్చి అతిక్రమమునతో దుండ్ర యానము చేయుటయు సిద్ధిప ములలోని జనలందరూ కనుకనున్ను.

ఫలరసద్వీపము లందును మొలక ద్వీపములందును ప్రవేశించిన హిందువుల చటి కనలిదూరమున నున్న గొప్పదగు యా సాహద్వీపమునకు గూడ వెళ్లలేదనుట సంతోషపడ వచ్చును. కాని అట్లు వెళ్లలేదనుట తరువాతారము లేమియు లేవు. కాని యనద్వీపములోని “నాజోపిసిత” రాష్ట్రముత్య స్మకతయందున్న పుడవటి హిందువులు అస్ట్రాలియా (ద్వీప) నుండు థ్రేమరికమును స్వాధీన పర్చుకొనినట్లు యనద్వీపచరిత్ర వలన దెలియు చుండుటచేత నీ ద్వీపమునకు గూడ హిందువులు వచ్చిరియును, యా ద్వీపవాసులు, నరహంసాశులగుటచేత వారిలో పోరాగుట కిష్టములేక హిందువు ద్వీపము నాక్రమించుకొనక వెంటనే విడిచి పెట్టిరియును, ఇప్పుడు మనము నమ్మవచ్చును. మహమ్మదీయులు మైత మట్టే చేసినది కూడ నూహించవచ్చును. ఇంతకంటె నీ ద్వీపచరిత్రను బెలుగుకొనుట కాధారము లేవియును లభింపలేదు.

సాహాయ్యములు

ఈ ద్వీపములో 150,000 చదరపుమైళ్ల వైశాల్యముగల పశ్చిమ థ్రేమరికమును 1848-వ సం॥ మందు పలుచా (డబ్బి) వారు నశింపజేసినది. ఈ భాగమును 70,000 చదరపుమైళ్ల వైశాల్యముగల భాగమును 1885-వ సం॥ మందు జర్మనీవారు స్వాధీన పర్చుకొనిరి. మిగిలిన యా భాగము భాగము సంతయు (అనగా 90,000 మైళ్ల వైశాల్యముగలది) 1888-వ సం॥ములో ఆంగ్లేయుల నశిమైనది. జర్మనీవారి క్రిందనుండి భాగమును 1915 సం॥ లో జపానువారు ఆంగ్లేయులను స్వాధీనము చేసికొనిరి.

ఇట్టిద్వీపమునంతయు నైరోహముల వశ పర్చుకొన్నవారు వర్తక స్థానముల నేర్పడుచుకొని వివిధ వర్తకమును సాగించుచున్నారు. కాని యాద్యమునాసులను నాగరకస్థితి లోనికి తెచ్చుటకు వారుచేయు ప్రయత్నము లింకను ఫలితము కను రాలేదు.

చెన్నపురి శాసనసభ

ద్వితీయ దినచర్య

నిన్న మధ్యాహ్నము ఫలాహారాంతరము తిరిగి రింగంటులకు శాసనసభ సమావేశమయి చెన్నపురి పురపాలక శాసనమును గూర్చిన చర్యలు ప్రారంభించెను.

గౌ. జి. రంగారావుగారు శాసనమును గురించి మాట్లాడుచు అందరి లోపములను పూర్తిగా విమర్శించిరి. ప్రాతినిధ్యము హెచ్చుచేయవలయుననియు ప్రతినిధులందరును నియమింపబడవలయుననియు చెప్పిరి. ఇంకను కార్పొరేషనువారికి అధికవిషయములందును పన్నులు వగైరా గణనము చేయుటయందును ఎక్కువ అధికారములు గ్రాంటు చేయవలయుననియు చెప్పిరి.

గౌ. తాంగుగారు చెన్నపురి పర్యవేక్షకుల పక్షమున శాసనమును గురించి మాట్లాడుచు స్థాయిసంఘమును తీసికొని చిన్నచిన్న ఉపసంఘముల నేర్పరచి, ఒక్కొక్క సంఘమునకు ప్రత్యేకాధికారము నియమలయననియు, ఈ చిన్న ఉపసంఘములలో అధికవ్యవహారములకు సంబంధించిన సంఘమునకు మంచిసామర్థ్యము తెలిపి తేటలు గలిగినవాని వ్యక్తులనిగ నియమింపవలయుననియు చెప్పిరి. మరియు అక్రమియిన పన్ను పనులనుచేయగూడదనియు కూడ చెప్పిరి.

పిమ్మట గౌ. ప్రిటెండెన్టుగారు ఇట్లుపర్యవేక్షించిరి:- ఈశాసనము ప్రకారము కార్పొరేషనువారు పోర్టుట్రస్టువారి కిది గవర్నమెంటువారికిని సంబంధించిన యిండ్లమీద పన్ను వసూలుచేయక, విద్యాలయములమీద మాత్రము పన్ను నేల విధించి వసూలుచేయవలయునో వారు తెలియజేయవలయుననియు చెప్పిరి. అనుపత్రులమీదపూడ పన్ను వసూలుచేయవలయును. ఈచెన్న పట్టణమునందు దక్కరాజధానియందలి తదితర పట్టణముల యందలి మ్యూనిసిపాలిటీవారు విద్యాలయములమీద పన్ను విధించుటలేదు ఇంతియగాక యీ యాచారము బొంబాయి కార్పొరేషనులో మాఖ్యముగా లేదు. విద్యావిషయము కడు ముఖ్యమయినట్టి యును నుపయోగ కరమైనట్టిదియు గాన కార్పొరేషనువారు ప్రత్యేకముగ కేంద్రతీసికొనవలసియుండును. ఈ విషయమును ప్రత్యేక కమిటీవారు బాగుగ చర్చించి విద్యాలయములను తదితర గవర్నమెంటు ఇండ్లపై పన్నునండి తీసివేయగూడదనియు కోరుచున్నాను.

గౌ. బి. వేంకటపతిరాజుగారు గౌ. ప్రిటెండెన్టుగారు చెప్పిన యంశమునే మరియొక పర్యాయము నొక్కి చెప్పుచు ముఖ్యపట్టణములందు విద్యాలయములమీద పన్ను అన్యాయము గావున వసూలుచేయట మానివేసి అపన్నును గవర్నమెంటు ఇండ్లమీద వసూలుచేసిన బాగుండునని చెప్పిరి.

గౌ. యాదూబుహుస్సేను బహద్దరుగారు మ్యూనిసిపలు కార్పొరేషన్ విషయమై మాట్లాడుచు పురపాలక సంఘమందలి యధిక సంఖ్యాకులైన సభ్యులు పట్టణముయొక్క వివిధభాగములందలి ప్రజలచే ఎక్కువకొనబడవలయుననియు, అందు వివిధ సంఘముల ప్రతినిధుల నెన్నుకొనవలయుననియు వక్కాణించిరి. అప్రతినిధుల నింతవరకు ప్రభుత్వమువారే నియమించుచుండిరి. ఇది అట్లు నియమించుటంత జ్ఞాననీయాంశముగాదు ప్రభుత్వమువారు గాని భారతీయులుగాని లోకలుబోధలయందుగాని, పురపాలక సంఘములందు గాని మహమ్మదీయ ప్రతినిధులు చాలినంతచుండియున్నారని చెప్పలేదు. అదర్బాదాయము గు ప్రభుత్వము ప్రజలకోరిక ప్రకారము నెన్నుకొనబడిన ప్రతినిధుల ప్రభుత్వమై యున్నది. తిక్తవజరసంఖ్య గలిగిన చిన్నచిన్న బాతులవారికే ప్రతినిధుల యిండ్లకు మహమ్మదీయ వాటికి తిగింతియంది ప్రతినిధులు లేకపోవుట కోవలయును. హిందువులను, మహమ్మదీయులను గలసి భారతజాతి యగుచున్నారు. కాబట్టి వారిపురికిని సమానమైన ప్రాతినిధ్య మొసకవలయుననియు, సంఘసభ్యులందరును గూడ ప్రజలచే నెన్నుకొనబడవలయుననియు చెప్పిరి.

గౌ. అహమ్మదు తంబి మర్కయాగారు యాదూబుహుస్సేనుగారు చెప్పిన యంశములను బలపరచుచు మహమ్మదీయులకు కూడ పురపాలక సంఘమునందు తిగింతి యధికారమును లాగున మహమ్మదీయ ప్రతినిధులసంఖ్య హెచ్చుగ నుండవలయుననియు ప్రతినిధులందరును గూడ ప్రజలచే నెన్నుకొనబడవలయుననియు చెప్పిరి.

గౌ. ఎ. ఎన్. కృష్ణరావుగారు స్థానిక సంఘమునందన్ని బాతులవారికిని సరియైన ప్రాతినిధ్య ముండుట యవసర

మనియు ఈ విషయమును గురించియే మాంటేగ్యు పెల్లును వర్త రాజకీయ సంస్కరణములందు పాంథిక ప్రాతినిధ్యము లేకపోయిన స్వపరిపాలనా విధానమునకు కొంత భంగము కలుగవచ్చుననియు చెప్పిరి. గాని లోకలు బోధలలో గూడ పాంథిక ప్రాతినిధ్యముండవలయునో లేదో చెప్పబడియుండ లేదనియు ప్రతినిధు లందరును ఎన్నుకొనుటయే యుచితమనియుచెప్పిరి.

గౌ. జి. రిచిమండుగారు ఆంగ్లో యిండియనులకు గూడ పురపాలక సంఘమునందు ప్రాతినిధ్య మొసకవలయునని కోరిరి.

గౌ. కె. ఆర్. వి. కృష్ణరావుగారు యాదూబుహుస్సేనుగారు మహమ్మదీయులకును, రిచిమండుగారు ఆంగ్లో యిండియనులకును ప్రాతినిధ్యము గోరుయండ తాను జమీందారులకు కూడ ప్రాతినిధ్యము కావలయునని కోరుచున్నానని చెప్పిరి. వీలయిన జమీందారులకు వెక్కుబడికి చెన్నపురిలో స్వగృహము లుండుటవలన వారి ఇంపుమించు సంవత్సరముంతయు యిచ్చుట నేయుండుట తటస్థించుచున్నది. అట్టితరీ వారికీకూడ పురపాలక సంఘమునందు తమ ప్రాతినిధ్య ముండవలయునని చెప్పిరి.

గౌ. ఆలెనుగారును, కవలప్పల ముప్పిలునాయరుగారు నుకూడ బలపరచిపిదప శాసనము వోటునకు వేయబడి యంగీకరింపబడెను.

గౌ. పి. రాజగోపాలాచార్యులుగారు ఈ క్రింది సభ్యులు ప్రత్యేక కమిటీలో నియమింపబడిరి. గౌ. అజీజుద్దీన్ సాహెబుగారు జి. రంగారావుగారు వి. కె. రామానుజాచార్యులుగారు యాదూబుహుస్సేనుగారు గ్రాహముగారు, ప్రేజరుగారు, తాంగుగారు, రిచిమండుగారు, నుబ్బరాయలు రెడ్డిగారు, ఎన్. శ్రీనివాసయ్యగారు, పి. రాజగోపాలాచార్యులుగారు కమిటీసభ్యులుగ ఏర్పరచబడిరి.

1 వ తీర్మానము.

తంజావూరు జిల్లాలో పంచములకు స్థలములు పంచి పెట్టు విషయమును గూర్చిన 1917 న. సంవత్సర 10 వ తేదీ ౫ల 3559 గవర్నమెంటు ఆర్డరుపై విశేషద్రవ్యమును గాని, విశేషపనిగాని చేయుటకు పూర్వము ఈ విషయమును గురించి స్వయముగా పరిశీలించుటకు, అధికారాధికారసభ్యులలో నొక కమిటీ నేర్పరచి వారి రిపోర్టువచ్చువరకు ఎట్టి చర్యను తీసికొనగూడదని నొకతీర్మానమును, గౌ. జి. రంగారావుగారు రుపపాదించుచు నిట్లుపర్యవేక్షించిరి:-

తంజావూరుజిల్లా పరిపాలనా విధానమును బాగుగ ప్రభుత్వమువారికి తెలియగలములకు ఈ తీర్మానము నుపపాదించుచున్నాను. ఇప్పుడు నేను చెప్పబోవు నంశములన్నియు నేను స్వయముగా పరిశీలించిన సంగతులుగాని నేరుగాదు. తంజావూరుజిల్లాయందలి భూస్వాములు తమ కూలీలను తమ స్వంతస్థలముల నిచ్చి వసతు తేర్పరచి వారిచేతపనిచేయించుకొనుచుండిరి. ఇటీవల మద్యపాన విషేధక సంఘమువారు పంచములయందు త్రాగుడు ఎక్కువగా నున్నదనియు దానిని నాపుడల చేయుటకు యత్నించవలయుననియు నొక ఆర్డరు నెట్టుకొనిరి. అంతట కలెక్టరు గారి కీ విషయము తెలియ ప ర చి న ను వారు పంచములయందు స్వగృహములలో నుండుటలేదనియు, ఆధికములను వాటి యజమానులయొద్దనుండి తీసికొని పంచముల కిచ్చిన

బాగుండునని తెలిపి అట్లు చేసెను. అందుములవలననే ఈ 3559 నెం.గల గవర్నమెంటు ఆర్డరు పుట్టుటకు కారణమయినది. యజమానులే తమ నాకరులను పోషించుచుండువారు అట్టి తరీ దానియందు ౫ల దొవ మేమి? ప్రభుత్వమువారి విషయములో నేల జోక్యములుగ జేసికొనిరి? యజమానుల భూముల తీసికొనుటకు గాని, వారి నాకరుల కిచ్చుటకుగాని వారికేమి హక్కుగలదు? ప్రభుత్వమువారు జోక్యము కలుగ జేసికొనుటకు పూర్వము లోకలు బోధలలో నాలోచించితిరా? కాబట్టి ఈవిషయమై ప్రభుత్వమువారు బాగుగ పరిశీలించి, అలోచించి తగుచర్య తీసికొనిభూస్వాముల భూములను తిరిగి వారి కిప్పించవలయునని కోరుచున్నానని చెప్పెను.

గౌ. వి. కె. రామానుజాచార్యులుగారు తీర్మానము నామోదించుచు పంచములకు దుస్థితినుండి పాపుటకు భూస్వాములు గూడ సహానుభువులు సునిధులయై యున్నందున, కొంచెము న్యాయముగా పనిచేయవలయుననియు, చెప్పిరి. ప్రభుత్వమువారి పక్షమున గౌ. కార్పొరేషన్ గారు ఈ విషయమై ప్రభుత్వమువారు స్వయముగా కేంద్ర వసించి నాలోచించెద మని చెప్పిరి.

గౌ. బి. వి. నరసింహయ్యగారును, ఎ. ఎన్. కృష్ణరావుగారును, కె. రామయ్యగారును, అహమ్మదు తంబిమర్కయాగారును కూడ తీర్మానమును బలపరచుచు మాట్లాడిరి.

పిమ్మట గౌ. రంగారావుగారు గవర్నమెంటువారు తద్విషయమై బాగుగ విచారించెదమని చెప్పినందువలన తమ తీర్మానమును నొక్కలేదు.

చెన్నపురి స్పెషలు సర్క్యు.

ప్రభుత్వమువారును కార్పొరేషనువారును అధిక విషయములలో మామూలుస్థితికి వచ్చువరకు చెన్నపురి కార్పొరేషనుయొక్క స్పెషలు సర్క్యు డిపార్టుమెంటువారి వసలను నాపుడల చేయవలయునని నొకతీర్మాన ముపపాదించిరి.

గౌ. రాజగోపాలాచార్యులుగారు ప్రభుత్వమువారిపక్షమున తద్విషయమై కార్పొరేషనువారికి వ్రాసినయు త్రరమును చదిరిరి. ఆ స్పెషలు సర్క్యు పూర్తియగుటకు 124 లక్షలు రూప్యములు కావలయుననియు అందులో 75 లక్షలు ఇది వరలో గవర్నమెంటువారు గ్రాంటు చేసినయు, నికముందు కూడ కొంతగ్రాంటు చేసెద మనియు చెప్పిరి.

గౌ. రంగారావుగారు తీర్మానమును నొక్కలేదు.

శ్రీలకు వరప్రసాధిని.

డాక్టరు జె. కె. రావుగారి - భౌతిక సార. ఋతుసూచి, ఋతుబద్ధము, కాలము కిప్పి ఋతురక్త ప్రావము, ఆవస్థాసూచి (మూర్చ) తప్పక నివారణ యగును. వెల 30 మాత్రములు. 2-4-0 మాత్రము. (1208) ధన్వంతరి ఆశ్రమము, 45, రిగ స్ట్రీట్, (బ్రిష్టికేను, మద్రాసు.

ఆంధ్రభూమిభిమాని సమాజము, నెల్లూరు, తమ యభ్యుదయకు బ్రహ్మశ్రీ నేడం వేంకటరాయ శాస్త్రిలవారు తెనిగించిన శాకుంతలము ను నెల్లూరు పురసాధములో ఈ నెల 17 తేదీ శనివారము రాత్రి ప్రదర్శించురు. నే. రామదాసు ఎం. ఏ., ప్రవర్తకుడు. 1284

మిక్కిలి మనోహరముగు సువాసన 126 (రిజిస్టరు) ఆటో దిల్ బహార్. (రిజిస్టరు) కాబడినది. కాబడినది. ఇప్పుటికాలపురుచి కనుపడునది, సాటిలేని మనోజ్ఞ మగు సువాసనగలది. అల్పాహులుగాని, సారాయముగాని, చేర్చబడకయే సిద్ధము చేయబడిన కేవల పుష్పసారము. నీ కువాలపై కొన్ని బిందువులు చిలుకొనిచినచో, మనోగ్యుగుగు నువాసన నిన్నులవరించును. ఈ క్రింది పరమాణువుల సీసాలలో నుండును. చిన్న నైజా (ఆర (డాం) సీసా 1-3 రు 0-8-0 మధ్యరకము నైజా 1- (డాం) " " 0-12-0 వేరొక నైజా 2 " " 1-4-0 పెద్దనైజా 4 " లేక 1/2 డౌన్సు " 2-0-0 వి. వి. ఖర్చులు రు 0-4-0 ప్రత్యేకము పల్లెల, పట్టణములందలి ప్రసిద్ధమగు ప్రతిపాపులను దొరకును, దీనికి ఆ నేకమగు నకలు నెట్టుకలవు. కావున, కాము కోనునపుడు సీసాపై ను, కార్డుపైను ఆటోదిల్ బహార్ అను పేరును పరిశీలింపుడు ఈ ఆటో దిల్ బహారుయొక్క సలక్షణములను పరిశీలించేచు గోరువారి దిగునవాటి వ్రాసినచో అదాకిమృత్యుగల సువాసనకార్డు ఇచ్చితిమిగ పంపుదురు. సోలుయేబంటు: ఆంగ్లో యిండియన్ డ్రగ్ ఆంధ్ర కమిటీ కంపెని నెం. 155, జుమ్మా మసీదు వీధి, బొంబాయి. మద్రాసు యేబంటు: సెహరా పురుసోత్తమాల్, వైసాబజారుకోడ్డు, మద్రాసు.

విలాసము:— నీ తాళానువలె ద్వితీయ, మైసూరు.